

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden

Naam	Studentnummer	Eerste examinator	Bedrijf	Datum
S. A. Rang	1655299	Jos Schmeltz	EKB Houten	25-6-2018

Sjabloon: V4.0

VOORWOORD

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 2 van 83

MANAGEMENTSAMENVATTING

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 3 van 83

Inhoudsopgave

Vo	orwoo	rd	2
Ma	anagen	nentsamenvatting	3
Fi	guren-	en Tabellenlijst	6
Αf	korting	genlijst	7
Ве	grippe	nlijst	7
1	Inleid	ing	8
2	Organ	isatorische Context	9
2	.1 He	t bedrijf	9
2	.2 Be	drijfsgegevens	10
2	.3 Pe	rsoonsgegevens	10
3	De Op	odracht	11
3	.1 De	kwestie	11
3	.2 De	afstudeeropdracht in het kort	11
3	.3 Do	elstelling	11
3	.4 Ho	ofdvraag en deelvragen	12
3	.5 On	derzoeksmethoden	12
4	Theor	etisch Kader	13
4	.1 Tsı	ubaki Nakashima	13
	4.1.1	Rollenfabriek lay-out	13
	4.1.2	Buffervoorraden	
		Omstellingen	
4	.2 EK	B Manufacturing Intelligence	14
	4.2.1	Overall Equipment Effectiveness	14
4	.3 The	eory of Constraints	16
	4.3.1	Overeenkomsten met LEAN	17
4	.4 Ma	chine Learning	18
		De perceptron	
	4.4.2	Neural Networks	18
	4.4.3	Activation Functions	19
	4.4.4	Genetic algorithms	20
	4.4.5	Neuro Evolution of Augmenting Topologies	21
5	Onde	zoek	23
5	.1 Da	ta	23
	5.1.1	Basis gegevens	23
	5.1.2	Data uit EKB Manufacturing Intelligence	23
	5.1.3	Uitzonderingen	
	5.1.4	Externe data	
	5.1.5	Conclusie	25
5	.2 Sin	nulatie	26

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden

	5.2	2.1	Simulatiesoftware keuze	. 26
	5.2	2.2	JaamSim	. 27
	5.2	2.3	Conclusie	. 29
5	.3	Мас	hine learning	. 30
	5.3	3.1	Algoritme types	. 30
	5.3	3.2	Genetic algorithm frameworks	. 30
	5.3	3.3	Conclusie	. 31
5	.4	Ехре	erimenten	. 32
	5.4	.1	Benchmarking	. 32
	5.4	.2	Simulaties zonder VisualFlow buffer-data	. 32
	5.4	.3	Simulaties met VisualFlow buffer-data	. 34
6	EM	II im	plementatie	. 35
6	.1	EMI	Web	. 35
6	.2	EMI	database	. 35
6	.3	EMI	backend	. 36
Li	tera	tuur		. 37
Bi	jlag	en		. 41
В	ijlag	e A:	Plan van Aanpak	. 41
В	ijlag	e B:	Simulatiesoftware requirements onderzoek	. 68
В	ijlag	e C:	Genetic algorithm framework requirements onderzoek	.75
В	ijlag	e D:	VisualFlow buffer-data	.77
	Pe	rserij	buffer-data	.77
	Tro	ommo	els buffer-data	.77
	На	rderi	j buffer-data	. 81
	Tot	tale t	puffer-data	83

FIGUREN- EN TABELLENLIJST

FIGUUR 1: EKB ORGANOGRAM	9
Figuur 2: Lay-out rollenfabriek Tsubaki Nakashima	13
FIGUUR 3: EMI MODULES VAN DE ROLLENFABRIEK VAN TSUBAKI NAKASHIMA	14
FIGUUR 4: EMI OEE ANALYSE VAN DE ROLLENFABRIEK VAN TSUBAKI NAKASHIMA	15
FIGUUR 5: EMI OEE STATUS CATEGORIEËN VAN DE ROLLENFABRIEK VAN TSUBAKI NAKASHIMA	15
FIGUUR 6: DE VIJF FOCUSSTAPPEN VAN TOC	16
FIGUUR 7: AGILE SOFTWARE DEVELOPMENT CYCLE	17
Figuur 8: De vijf fasen van LEAN	17
Figuur 9: Perceptron	18
FIGUUR 10: PERCEPTRON OUTPUT FORMULE	18
Figuur 11: Neural Network	19
FIGUUR 12: STANDAARD SIGMOÏD FORMULE	19
FIGUUR 13: PLOT VAN DE SIGMOÏD FORMULE	19
FIGUUR 14: PLOT VAN DE STANDAARD RELU	20
FIGUUR 15: PLOT VAN DE LEAKY RELU	20
FIGUUR 16: BASIS STRUCTUUR EN TERMINOLOGIE VAN GA'S	21
FIGUUR 17: AANVULLENDE MUTATIEMOGELIJKHEDEN VAN HET NEAT ALGORITME	22
FIGUUR 18: DATA UIT DE EMI DATABASE EN EXTERNE BRONNEN	24
FIGUUR 19: JAAMSIM GUI	27
FIGUUR 20: JAAMSIM CONTAINER OBJECTEN	29
FIGUUR 21: SIMULATIE RESULTATEN SIGMOÏD- EN SINUS ACTIVATION FUNCTIONS	33
FIGUUR 22: SIMULATIE BUFFERVOORRAADGROOTTES SIGMOÏD- EN SINUS ACTIVATION FUNCTIONS	34
FIGUUR 23: EMI ENTITY RELATIONSHIP DIAGRAM (ERD)	35
Tabel 1: Bedrijfsgegevens van EKB	10
TABEL 2: PERSOONSGEGEVENS VAN BETROKKENEN	10
Tabel 3: Methoden matrix	
Tabel 4: Simulatiesoftware afweging	26
Tabel 5: GA-framework afweging	31
Tabel 6: JaamSim Benchmarks over februari 2018	32
Tabel 7: Simulatie parameters	

AFKORTINGENLIJST

AFKORTING	UITLEG
EKB	Elektro Kasten Bouwen Industriële Automatisering is het afstudeerbedrijf. EKB heeft vestigingen in Houten, Beverwijk, Someren, Drachten en Haaksbergen. De afstudeerder heeft gewerkt bij de vestiging in Houten (voor meer informatie zie hoofdstuk 2.1)
ЕМІ	EKB Manufacturing Intelligence is het software pakket van EKB waarmee gebruikers inzicht krijgen in de productiviteit en kwaliteit van industriële productieprocessen (voor meer informatie zie hoofdstuk 4.2)
GA	Genetic algorithm (voor de definitie zie paragraaf 4.4.4)
ML	Machine learning (voor de definitie zie hoofdstuk 4.4)
NEAT	Neuro Evolution of Augmenting Topologies (voor de definitie zie paragraaf 4.4.5)
OEE	Overall Equipment Effectiveness (voor de definitie zie paragraaf 4.2.1)
TN	Tsubaki Nakashima is een klant van EKB en heeft een rollenfabriek in Veenendaal die als business case voor deze afstudeerstage is gebruikt (voor meer informatie zie hoofdstuk 4.1)
TOC	Theory of Constraints (zie voor de definitie hoofdstuk 4.3)

BEGRIPPENLIJST

BEGRIP	DEFINITIE
Buffervoorraden	De voorraad van producten of halffabricaten die staat te wachten tussen twee productielijnen tot ze verder verwerkt kunnen worden (voor meer informatie zie paragraaf 4.1.2)
Constraint	De zwakste schakel van een proces. Dit kan een productielijn, maar ook een beleid of werknemer zijn die de rest van de processen ophoudt.
Fitness	De score van een individu van een population
Population	De bevolking van een GA
Productielijn	Een serie geschakelde verzameling machines waarmee in een fabriek producten worden geproduceerd
Rol	Een stalen cilinder van variabele lengte en diameter die in de rollenfabriek van TN wordt geproduceerd
Stilstand	Een tijdsperiode waarin een productielijn niet kan produceren
Uitval	Geproduceerde producten die zijn afgekeurd en niet verkocht kunnen worden

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **7** van **83**

1 INLEIDING

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 8 van 83

2 ORGANISATORISCHE CONTEXT

In dit hoofdstuk wordt het afstudeerbedrijf geïntroduceerd en wordt de rol van de afstudeerder binnen de organisatie beschreven. Daarnaast zijn de bedrijfs- en persoonsgegevens opgenomen.

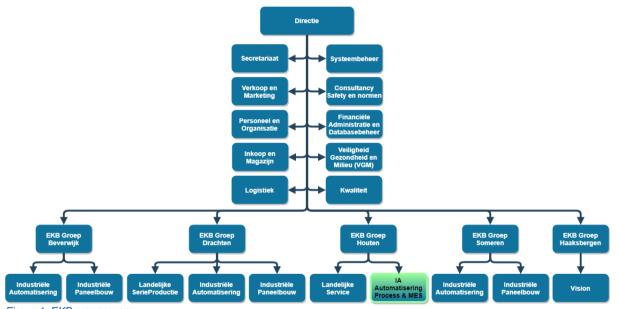
2.1 Het bedrijf

Elektro Kasten Bouwen Industriële Automatisering (EKB) is actief op het gebied van industriële automatisering en richt zich vooral op het aaneensluiten en implementeren van processen hierbinnen.

Met 200 medewerkers verdeeld over vijf vestigingen bieden zij automatiseringsoplossingen voor de Nederlandse industrie.

EKB realiseert industriële automatiseringsprojecten voor de Nederlandse eindgebruikers en machinebouwers. EKB is vooral actief in de sectoren metaal, voedingsmiddelen, offshore en fijn chemie.

Het organogram van EKB is weergeven in Figuur 1. Binnen de organisatie werkt de afstudeerder op de Manufacturing Execution Systems (MES) afdeling van software engineering in Houten. Andere onderdelen van EKB zijn industriële automatisering, industriële paneelbouw, service en vision. Deze onderdelen worden voornamelijk bij de andere vestigingen (Drachten, Someren, Haaksbergen en Beverwijk) tot uitvoer gebracht.

Figuur 1: EKB organogram

Noot. Aangepast van "EKB Groep (Totaal)", door EKB, 2017, 21 februari. Geraadpleegd op 24 mei 2018, van http://intranet.ekb.nl/Documenten%20Personeelszaken/Organogrammen%20EKB%20Groep.pdf

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 9 van 83

2.2 Bedrijfsgegevens

Tabel 1: Bedrijfsgegevens van EKB

NAAM	ADRES	POSTCODE	TELEFOON	WEBSITE
ЕКВ	Meidoornkade 19	3992 AG Houten	+31 30 711 14 80	http://www.ekb.nl/nl/home/

2.3 Persoonsgegevens

Tabel 2: Persoonsgegevens van betrokkenen

NAAM	FUNCTIE	E-MAILADRES	TELEFOON	LINKEDIN
S. A. Rang	Afstudeerder	stefan.rang@student.hu.nl	+31 6 34 10 04 29	https://www.linkedin.com/in/ stefan-rang-8b0635101/
J. Schmeltz	Eerste examinator	jos.schmeltz@hu.nl	onbekend	onbekend
F. Verbruggen	Docentbegeleider/ Tweede examinator	frank.verbruggen@hu.nl	+31 6 12 20 22 74	https://www.linkedin.com/in/ frank-verbruggen- 5080a720/
A. Roelofsen	Bedrijfsbegeleider	a.roelofsen.ekb.nl	+31 6 20 96 48 14	https://www.linkedin.com/in/ auke-roelofsen-273b7918/
M. de Lange	Product owner	m.de.lange@ekb.nl	+31 6 51 83 97 90	https://www.linkedin.com/in/ michiel-de-lange-a1b04b3/
G. Bargeman	Contactpersoon Tsubaki Nakashima	ger.bargeman@europe. tsubaki-nakashima.com	+31 6 24 36 58 85	https://www.linkedin.com/in/ ger-bargeman-b3332a14/
M. Kok	Software engineer	m.kok@ekb.nl	+31 6 12 60 62 73	https://www.linkedin.com/in/ maarten-kok-316374109/

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **10** van **83**

3 DE OPDRACHT

Een afstudeeropdracht ontstaat vaak uit een probleem of te benutten kans van een bedrijf. In het geval van deze afstudeeropdracht gaat het om een probleem van een klant van EKB.

3.1 De kwestie

Sinds 2009 ontwikkelt EKB een eigen softwarepakket genaamd EKB Manufacturing Intelligence (EMI), gericht op industriële toepassing. EMI is vooral bedoeld om inzicht te krijgen in de productiviteit en kwaliteit van industriële productieprocessen. Deze data worden op dit moment voornamelijk gebruikt om een overzichtelijk beeld te krijgen van de huidige situatie, maar nog niet om bepaalde productieprocessen te optimaliseren.

Vanaf de start van de ontwikkeling van EMI is er vanuit de industrie aangegeven dat er in toenemende mate beheer en sturing van interne buffervoorraden gewenst wordt. Hierbij wordt geëist dat Theory of Constraints (TOC) wordt toegepast in combinatie met machine learning (ML).

Als business case voor deze afstudeeropdracht wordt de data van de rollenfabriek van Tsubaki Nakashima (TN), een klant van EKB, te Veenendaal gebruikt. De buffervoorraden worden daar momenteel beheerd op basis van ervaring. Het is niet duidelijk hoe de buffervoorraden tussen de productielijnen zo afgestemd kunnen worden dat de voorraden verminderen terwijl de productie vergroot wordt.

3.2 De afstudeeropdracht in het kort

Het verlagen van de buffervoorraden zorgt indirect voor kostenvermindering. Volgens Goldratt en Cox (2007) resulteert het verlagen van de voorraden echter alleen in een verhoging van de winst als ook de productie verhoogd wordt. Om dit te bereiken moeten dus zowel de verlaging van de buffervoorraden als de verhoging van de productie even zwaar meetellen.

Naast een verbredend en kritisch onderzoek naar ML en de huidige situatie bij TN welke EKB van de student eist, dient de student een werkend product op te leveren waarin daadwerkelijk ML toegepast en aantoonbaar gemaakt is voor de gebruiker. De afstudeerstage betreft dan ook een productopdracht.

Omdat het onduidelijk is hoe zowel de buffervoorraden te verlagen als de productie te verhogen zal ML worden gebruikt om een algoritme tot stand te laten komen te op basis van een fabriekssimulatie de hoogtes van de buffervoorraden af kan wegen. Om dit te kunnen implementeren in EMI moet echter wel eerst worden onderzocht hoe de simulatie opgezet kan worden zodat deze generiek gebruikt kan worden voor andere klanten van EKB.

3.3 Doelstelling

De te bouwen uitbreiding van EMI moet ervoor gaan zorgen dat klanten van EKB hun buffervoorraden zo laag mogelijk kunnen houden terwijl de productie zo hoog mogelijk is.

Middels de beschikbare data in EMI, de simulatie en het ML algoritme moet het mogelijk worden de doorlooptijden van halffabricaten te verminderen. Hierdoor worden de voorraden tussen de verschillende productielijnen kleiner en verminderen de kosten per product.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 11 van 83

3.4 Hoofdvraag en deelvragen

Uitgaande van de opdrachtomschrijving van EKB is de volgende hoofdvraag geformuleerd:

Hoe kunnen machine learning algoritmes, gericht op Theory of Constraints, in EMI worden geïmplementeerd om de buffervoorraden van EKB klanten te verminderen?

Hoofdvraag decompositie

Om een ML algoritme te kunnen trainen zijn er allereerst een of meerdere relevante datasets nodig. Het is dus van belang dat er eerst onderzocht wordt welke data er nodig zijn. Om het eindproduct onafhankelijk van andere software te houden moet de data zoveel mogelijk uit de EMI database komen.

Om de ML algoritmes in de praktijk toe te kunnen passen moet de training worden gedaan in een simulatie. Hiervoor zullen meerdere simulatie-softwarepakketten worden vergeleken op requirements.

Na de implementatie kunnen de simulaties gestart worden. Deze simulaties resulteren in een verzameling van buffervoorraadgroottes die vergeleken kunnen worden met de huidige situatie bij TN om erachter te komen of de algoritmes een verbetering hebben opgeleverd.

De hieruit voortvloeiende deelvragen zijn als volgt:

- 1 Welke data uit EMI en externe data zijn er nodig om simulaties uit te kunnen voeren?
- 2 Welk simulatie-softwarepakket is het meest geschikt om in EMI te implementeren?
- 3 Welke machine learning algoritmes zijn het meest geschikt?
- 4 Voldoen de machine learning algoritmes aan de verwachtingen van EKB?

3.5 Onderzoeksmethoden

Per deelvraag is in Tabel 3 vastgesteld welke onderzoeksmethoden gebruikt zullen worden.

Tabel 3: Methoden matrix

DEELVRAAG	KWALITATIEF OF KWANTITATIEF	ONDERZOEKSMETHODE	RESULTAAT
Welke data uit EMI en externe data zijn er nodig om simulaties uit te kunnen voeren?	Kwantitatief	Deskresearch	Verzameling van data waar de algoritmes op kunnen trainen
Welk simulatie-softwarepakket is het meest geschikt om in EMI te implementeren?	Kwalitatief	Exploratief onderzoek / vergelijkend onderzoek	Een simulatie- softwarepakket
Welke machine learning algoritmes zijn het meest geschikt?	Kwalitatief	Exploratief onderzoek / vergelijkend onderzoek	Een of meerdere machine learning algoritmes
Voldoen de machine learning algoritmes aan de verwachtingen van EKB?	Kwalitatief	Experimenteel onderzoek	Proof of concept

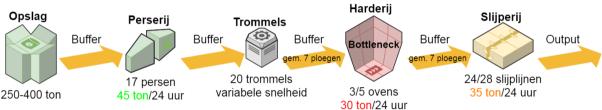
Printdatum: 25-6-2018 Pagina 12 van 83

4 THEORETISCH KADER

Dit hoofdstuk is bedoeld om meer inzicht te geven in onderwerpen die in dit onderzoek veelvoorkomend zijn. Zowel voorkennis als vergaarde kennis uit het vooronderzoek is hierin verwerkt.

4.1 Tsubaki Nakashima

Deze afstudeeropdracht is uitgevoerd met de data van de rollenfabriek van TN te Veenendaal. Deze rollenfabriek maakt stalen cilindrische lagers voor onder andere auto onderdelen en hydraulische apparaten en is onderverdeeld in vijf hallen zoals te zien is in Figuur 2. Dit figuur is het resultaat van meerdere gesprekken met de contactpersoon bij TN. Hieronder volgt een samenvatting van deze gesprekken (G. Bargeman, persoonlijke communicatie, 14 februari 2018, 22 februari 2018 en 2 maart 2018).

Figuur 2: Lay-out rollenfabriek Tsubaki Nakashima

4.1.1 Rollenfabriek lay-out

In de eerste hal wordt het staal in haspels opgeslagen met een totale capaciteit tussen de 250 en 400 ton staalhaspels.

In de tweede hal worden de staalhaspels in de zeventien parallelle persmachines geladen waar ze worden geperst in kleine cilinders met een gemiddelde snelheid van 45 ton per 24 uur. Elke persmachine heeft haar eigen marges met betrekking tot de lengte en diameter van deze cilinders en staalhaspels. Vanaf dit moment spreekt TN van 'rollen' in plaats van staalhaspels en cilinders. De rollen worden na de perserij vervoerd per 500 kg in containers waarvan de rollenfabriek er in totaal 475 bezit.

In de derde hal worden de rollen geschuurd in twintig zogeheten 'trommels' die net als de persmachines parallel draaien. Een trommel verwerkt per keer een batch van 500 kg rollen (een container per keer). De snelheid waarmee getrommeld wordt is variabel en afhankelijk van de lengte en diameter van de rol en de kwaliteit van de voorgaande persmachine. Deze twintig trommels zijn tot nu toe altijd in staat geweest de buffervoorraden tussen de persen en de trommels laag te houden en vormen dan ook geen probleem voor TN.

De vierde hal bevat vijf ovens waar de geschuurde rollen gehard worden op hoge temperatuur. Ook dit gebeurt per container van 500 kg. Ondanks dat de ovens niet serie geschakeld zijn en bijna elk type rol kunnen verwerken, zijn dit toch de constraints van de rollenfabriek vanwege de lage productiesnelheid. Daarnaast wordt er maar van drie van de vijf ovens data geregistreerd door EKB. In de vijfde en laatste hal worden de containers geleegd in de slijperij en worden de rollen in de definitieve vorm geslepen door 28 slijplijnen. Deze productielijnen bestaan uit een aantal verschillende machines die serie geschakeld zijn, maar de slijplijnen als geheel zijn parallel geschakeld. Ook hebben de slijplijnen net als in de perserij ieder een marge voor bepaalde rollen.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 13 van 83

4.1.2 Buffervoorraden

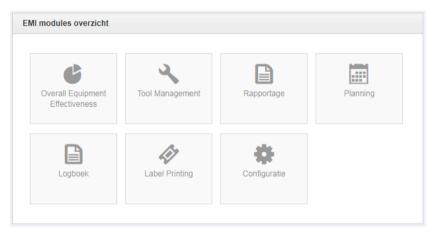
Tussen de hallen bevinden zich de buffervoorraden. Dit zijn voorraden van containers met rollen die nog verwerkt moeten worden door de volgende hal. In het geval van de buffervoorraden tussen de opslag en de perserij zijn dit echter geen containers maar staalhaspels. De buffervoorraden voor en na de harderij zijn in de huidige situatie gemiddeld zeven ploegen groot. Een ploeg is een maatstaf van TN die gebruikt wordt om aan te geven dat een bepaalde hoeveelheid rollen er acht uur over doet om verwerkt te worden in de slijperij. De gemiddelde buffervoorraad rollen die voor en na de harderij aanwezig zijn duren dus 56 uur om verwerkt te worden door de slijperij.

4.1.3 Omstellingen

Bepaalde productielijnen kunnen meerdere verschillende producten produceren. Door een productielijn om te stellen kan er een ander product worden geproduceerd. Een omstelling kan echter uren duren. Het is daarom voor TN van groot belang dat het aantal omstellingen minimaal is.

4.2 EKB Manufacturing Intelligence

EKB Manufacturing Intelligence is de applicatie waarin de software van deze afstudeeropdracht geïmplementeerd is. Het bevat de modules Overall Equipment Effectiveness (OEE), Tool Management, Rapportage, Planning, Logboek, Label Printing en Configuratie zoals te zien in Figuur 3.

Figuur 3: EMI modules van de rollenfabriek van Tsubaki Nakashima Noot. Rang, S. A. (2018, 3 april). EMI modules van de rollenfabriek van Tsubaki Nakashima [Foto], Geraadpleegd van http://emi-demo.ekb.nl/EMI_NNN/Default.aspx¹

EMI communiceert met een SQL Server database waarin voor elke klant van EKB data voor deze zeven modules gestandaardiseerd worden bijgehouden. Deze standaardisatie heeft bijgedragen aan het generiek houden van de software.

4.2.1 Overall Equipment Effectiveness

In Figuur 4 is een voorbeeld van de OEE analyse in EMI te zien van een persmachine genaamd '101RH1'. De rode staaf van de KPI's is de beschikbaarheid van de machine, oftewel het percentage van de geselecteerde tijdsperiode dat er daadwerkelijk is geproduceerd. In Figuur 5 zijn de status categorieën te zien. De beschikbaarheid KPI wordt berekend door de status categorieën 'wachten/omstellen', 'storing' en 'niet toegekend' te delen door het totaal aantal uren en dit percentage van 100% af te trekken. Ook is er nog een onzichtbare status categorie 'Uit bedrijf'. Bij TN draait alleen de harderij in het weekend en zijn de perserij en de slijperij in het weekend uit bedrijf. Deze 'Uit bedrijf'-tijd wordt niet bij de status categorie 'totaal' meegerekend.

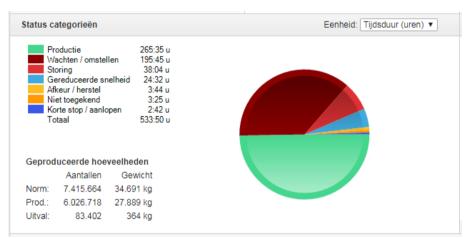
Printdatum: 25-6-2018 Pagina 14 van 83

¹ Bron afkomstig van de EMI software (niet publiekelijk toegankelijk) van EKB.

De blauwe KPI-staaf is de prestatie van de machine. Een prestatie van 50% betekent dat de machine gemiddeld op de helft van de norm-snelheid heeft gedraaid gedurende de tijd dat de machine niet stil stond. De status categorieën 'gereduceerde snelheid' en 'korte stop / aanlopen' vallen onder de prestatie KPI.

Figuur 4: EMI OEE analyse van de rollenfabriek van Tsubaki Nakashima Noot. Rang, S. (2018, 3 april). EMI OEE analyse van de rollenfabriek van Tsubaki Nakashima [Foto], Geraadpleegd van http://emi-demo.ekb.nl/EMI_NNN/OEE/OEEAnalyse.aspx²

Figuur 5: EMI OEE status categorieën van de rollenfabriek van Tsubaki Nakashima Noot. Rang, S. (2018, 3 april). EMI OEE analyse van de rollenfabriek van Tsubaki Nakashima [Foto], Geraadpleegd van http://emi-demo.ekb.nl/EMI_NNN/OEE/OEEAnalyse.aspx²

De gele KPI-staaf is de kwaliteit van productie op de machine. Deze KPI geeft het percentage aan van de hoeveelheid geproduceerde producten die niet behoren tot de 'afkeur/herstel'-status categorie.

Tot slot worden de beschikbaarheid-, prestatie- en kwaliteit- KPI's respectievelijk vermenigvuldigd. Dit resulteert in de OEE-KPI (de groene staaf). De OEE kan ook worden berekend door de status categorie 'productie' te delen door de status categorie 'totaal' (ook weer exclusief de 'Uit bedrijf' status categorie).

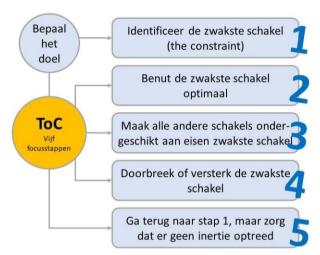
Printdatum: 25-6-2018 Pagina 15 van 83

² Bron afkomstig van de EMI software (niet publiekelijk toegankelijk) van EKB.

4.3 Theory of Constraints

In 2000 schreef Goldratt het boek 'Het Doel' waarin de basisprincipes van TOC op spannende wijze worden verteld. Volgens een samenvatting van Goldratt en Cox (2007) gaat dit boek over een manager die zijn fabriek wil verbeteren. De manager komt erachter dat lokale verbeteringen irrelevant zijn en dat alleen verbeteringen aan de constraint effect hebben op de prestatie van de fabriek. Alle andere processen zijn afhankelijk van de constraint.

Volgens Procesverbeteren.nl (2017) is TOC, net als LEAN, een logistieke verbetermethode om kortere doorlooptijden te bereiken. TOC wordt vaak samengevat in de formule: T = I - 0E. Hierbij staat 'T' voor 'Throughput', oftewel de doorlooptijd. De 'l' staat voor voorraad (inventory). Inventory bestaat in de context van TOC uit alle investeringen in dingen die een bedrijf later wil verkopen. 'OE' zijn de 'Operational Expenses', de kosten die een bedrijf maakt om inventory om te zetten in throughput. TOC kan worden toegepast in vijf stappen (Figuur 6).

Figuur 6: De vijf focusstappen van TOC Noot. Herdrukt van "Theory of Constraints: Goldratt", door Managementmodellensite.nl, (2018). Geraadpleegd van https://managementmodellensite.nl/theory-constraints-goldratt/#.WxY_V06FPRZ

De eerste stap van TOC is het identificeren van de zwakste schakel, de constraint. In het geval van software development is dit de implementatie (Figuur 7). Dit proces duurt het langst en houdt de processen testen & integratie en onderhoud op.

Stap twee is het optimaal benutten van de constraint. Volgens Goldratt en Cox (2007) kan dit door meer personeel aan te nemen, een nieuw beleid voor bijvoorbeeld pauzes en door de constraint altijd te bemannen. Dit laatste is meestal al van kracht bij software development. Het vinden van goede software developers is in Nederland echter nog steeds een lastige taak. Steeds meer bedrijven zijn bereid flink te investeren in detachering of recruitment om aan nieuw personeel te komen.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 16 van 83

Figuur 7: Agile software development cycle
Noot. Herdrukt van "What Is the Software Development Life Cycle?", door Hussung, T., (2016, 10 maart). Geraadpleegd van
https://online.husson.edu/software-development-cycle/

Stap drie, het ondergeschikt maken van alle andere schakels aan de eisen van de zwakste schakel. Anders gezegd, alle andere schakels helpen de zwakste schakel. In de software development cyclus zou dit kunnen worden bereikt door de SCRUM-projecttechniek toe te passen waarbij scrummeetings centraal staan. Ook wordt hiermee stap vier van TOC toegepast, het doorbreken of versterken van de zwakste schakel. Volgens Goldratt en Cox (2007) kan de doorlooptijd worden verminderd door het werk op te delen in stukken; sprints in deze context.

Tot slot worden alle stappen herhaald voor de nieuwe constraint die is ontstaan. Het zou kunnen zijn dat de analyse-fase in het slop is geraakt omdat de focus volledig op de implementatie-fase is gericht. Wel moet er worden voorkomen dat er inertie optreedt, oftewel dat er altijd volgens een vaste werkwijze wordt gewerkt en invloeden van buitenaf geen effect hebben hierop. Een organisatie moet altijd rekening blijven houden met haar klanten en de werkwijze hierop aanpassen.

4.3.1 Overeenkomsten met LEAN

Goldratt heeft zijn TOC gebaseerd op LEAN. Er zijn dan ook een aantal overeenkomsten tussen TOC en LEAN op te noemen. Volgens LeanSixSigma (2018) gaat LEAN, net als TOC om het constant verbeteren van processen. LEAN heeft ook een vijfstappenplan welke steeds worden herhaald (Figuur 8).

Figuur 8: De vijf fasen van LEAN Noot. Herdrukt van "Wat is Lean?", door LeanSixSigma, (2018). Geraadpleegd van https://www.sixsigma.nl/wat-is-lean

De definities van de vijf fasen van LEAN zijn volgens Procesverbeteren.nl (2017):

- 1. 'Value', het identificeren welke producten en diensten de klant van waarde vindt
- 2. 'Value stream', het identificeren van bedrijfsprocessen met toegevoegde waarde en het elimineren van verliezen die van invloed zijn op de doorlooptijd
- 3. 'Flow', het zorgen voor stroming en betere doorlooptijden. Hiervoor kan TOC worden toegepast.
- 4. 'Pull', het vraaggestuurd maken van de productie. Bij TOC heet dit de 'drum-buffer-rope' (Goldratt & Cox, 2007).
- 5. 'Perfection', net als bij TOC wordt er steeds teruggekeerd naar fase 1 met het doel om perfectie te bereiken.

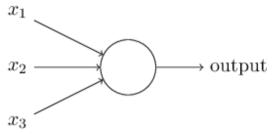
Printdatum: 25-6-2018 Pagina 17 van 83

4.4 Machine Learning

ML is een tak van Artificial Intelligence die gebruikt is om TOC te implementeren in EMI. ML wordt al sinds de jaren vijftig gebruikt en is sindsdien uitgegroeid tot een onmisbare technologie voor techgiganten als Google, Microsoft en Apple.

4.4.1 De perceptron

Aan de basis van ML staan zogeheten Neural Networks. Dit zijn simpele netwerken die outputs berekenen door het vermenigvuldigingen van inputs. De meest simpele vorm hiervan is een perceptron. Volgens Nielsen (2017) kan een perceptron een ouput berekenen van 0 (uit) of 1 (aan) door een aantal berekeningen te doen op de inputs. In Figuur 9 wordt een perceptron weergegeven. x_1 , x_2 en x_3 zijn de drie inputs van deze perceptron.

Figuur 9: Perceptron

Noot. Herdrukt van "Using neural nets to recognize handwritten digits", door Nielsen, M., (2017, december). Geraadpleegd van http://neuralnetworksanddeeplearning.com/chap1.html

$$\text{output} = \begin{cases} 0 & \text{if } \sum_j w_j x_j \leq \text{threshold} \\ 1 & \text{if } \sum_j w_j x_j > \text{threshold} \end{cases}$$

Figuur 10: Perceptron output formule

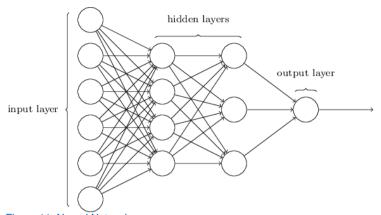
Noot. Herdrukt van "Using neural nets to recognize handwritten digits", door Nielsen, M., (2017, december). Geraadpleegd van http://neuralnetworksanddeeplearning.com/chap1.html

De output van de perceptron is te berekenen met de formule van Figuur 10. Elke lijn van de inputs van Figuur 9 is een 'weight' (w in Figuur 10). Dit is in essentie een getal, meestal tussen de -5 en 5 waarmee de input vermenigvuldigd wordt. Alle drie inputs worden vermenigvuldigd met de bijbehorende weight. Deze drie uitkomsten worden bij elkaar opgeteld. Als de uitkomst hiervan boven de threshold ligt, is de output van de perceptron 1 en anders 0. De threshold is een nummer die per perceptron anders kan zijn en is een parameter van de perceptron. De 'j' in de formule van Figuur 10 is het nummer van de input x.

4.4.2 Neural Networks

Een neural network is een netwerk bestaande uit lagen van perceptrons. In Figuur 11 is te zien dat een neural network bestaat uit een input laag, een of meerdere verborgen lagen en een output laag van perceptrons. De perceptrons van de input laag krijgen hun inputs van de buitenwereld. Deze inputs kunnen dus worden gezien als een vector die als input van het neural network dient. Om de output van het neural network te berekenen worden per laag de outputs van de betreffende perceptrons berekend. De outputs van de eerste laag worden de inputs van de perceptrons in de tweede laag enzovoort. Uiteindelijk resulteert dit in een of meerdere outputs van het neural network, afhankelijk van het aantal perceptrons in de laatste laag.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 18 van 83

Figuur 11: Neural Network

Noot. Herdrukt van "Using neural nets to recognize handwritten digits", door Nielsen, M., (2017, december). Geraadpleegd van http://neuralnetworksanddeeplearning.com/chap1.html

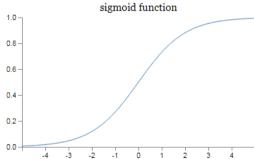
In het geval van neural networks wordt echter vaak de term 'neuron' gebruikt in plaats van perceptron. Naast de waarde (x) en de bijbehorende weights (w_n) heeft een neuron ook een bias. Dit is een extra variabele die wordt opgeteld bij de output van de neuron. Hierna wordt nog een extra berekening gedaan, de activation function.

4.4.3 Activation Functions

In plaats van een threshold heeft een neuron een activation function om de output te berekenen. Een veelvoorkomende activation function is de *sigmoïd* (Figuur 12). Het resultaat van de standaard sigmoïd formule ligt altijd tussen de 0 en 1 zoals te zien is in de plot van Figuur 13. Een neuron kan door de activation function ook gedeeltelijk aan staan, wanneer de output niet exact 0 of 1 is.

$$\sigma(x) = \frac{1}{1 + e^{-x}}$$

Figuur 12: Standaard sigmoïd formule

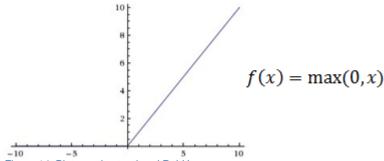
Figuur 13: Plot van de sigmoïd formule

Noot. Herdrukt van "Using neural nets to recognize handwritten digits", door Nielsen, M., (2017, december). Geraadpleegd van http://neuralnetworksanddeeplearning.com/chap1.html

Volgens Rojas (1996) is het noodzakelijk om een functie te gebruiken met een gelijkmatige helling om te zorgen dat het ML algoritme de weights van de neurons ook gelijkmatig kan veranderen en zo langzaam bij het gewenste resultaat kan komen.

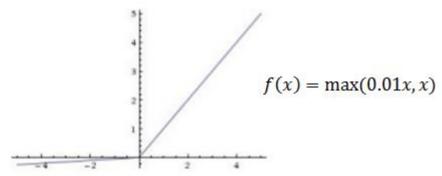
Een andere activation function die steeds vaker gebruikt wordt is de *Rectified Linear Unit (ReLU)*. Het resultaat van de ReLU formule is 0 voor alle negatieve waardes en veranderd niets aan de positieve waardes (Figuur 14).

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 19 van 83

Figuur 14: Plot van de standaard ReLU Noot. Aangepast van "Rectified-Linear unit Layer", door Santos, L., (2018). Geraadpleegd van https://leonardoaraujosantos.gitbooks.io/artificial-inteligence/content/relu_layer.html

In 2017 onderzocht Sharma de voor- en nadelen van de ReLU formule. Een belangrijk voordeel is dat de negatieve waardes niet doorberekend hoeven te worden, omdat ze altijd 0 worden. Dit is van positieve invloed op de snelheid waarmee het neural network berekend wordt. Een nadeel van de ReLU formule is dat de formule geen helling heeft voor negatieve waardes. De helling van de activation function is de reden dat neural networks langzaam bij het beoogde doel komen. Zodra een neuron een negatieve output heeft, is de helling van de ReLU formule 0 en veranderd de output van de neuron niet meer. Volgens Sharma (2017) heet dit het 'stervende ReLU probleem'. De neurons die dit probleem ervaren zijn niet meer van nut voor het neural network. Door een aangepaste ReLU formule te gebruiken kan dit worden opgelost. Deze formule heet de leaky ReLU (Figuur 15) en is voor positieve waardes hetzelfde als de standaard ReLU. Voor negatieve waardes is de helling niet 0 maar 0,01. Hiermee is het stervende ReLU probleem verholpen.

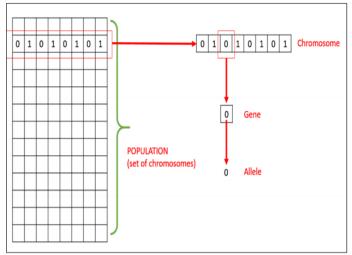
Figuur 15: Plot van de leaky ReLU Noot. Aangepast van "Deep Learning Class #1 – Go Deep or Go Home", door Monier, L., (2016). Geraadpleegd van https://www.slideshare.net/holbertonschool/deep-learning-keynote-1-by-louis-monier

Nog een andere activation function is de hyperbolische tangens $f(x) = \tanh(x)$ wat eigenlijk een variatie is op de sigmoïd formule, want $\tanh(x) = 2\sigma(2x) - 1$. Het verschil is dat de resultaten van deze formule tussen de -1 en 1 liggen en dat de helling twee keer steiler is.

4.4.4 Genetic algorithms

Volgens Tutorials Point (I) Pvt. Ltd.. (2016) is een Genetic Algorithm (GA) een algoritme dat gebaseerd is op natuurlijke selectie in de natuur en is nog steeds een van de beste ML algoritmes. Een GA heeft net als in de natuur een bevolking of 'population'. Deze population ondergaat recombinaties en mutaties van genen. Deze genetische veranderingen resulteren in een nieuwe generatie van de bevolking. In de terminologie van GA's heten de leden van de bevolking 'chromosomen'. Deze chromosomen worden ieder op basis van hun resultaten gescoord. Deze score heet de 'fitness' en wordt gebruikt om te bepalen welke chromosomen reproduceren voor de volgende generatie. In Figuur 16 wordt een overzicht van een GA weergegeven.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 20 van 83

Figuur 16: Basis structuur en terminologie van GA's Noot. Herdrukt van "Genetic Algorithms", door Tutorials Point (I) Pvt. Ltd.., (2016). Geraadpleegd van https://www.tutorialspoint.com/genetic_algorithms/genetic_algorithms_tutorial.pdf

Een voordeel van GA's is dat de hele population parallel kan worden gescoord, omdat het probleem wat opgelost moet worden voor de hele population hetzelfde is. Ook is het eindresultaat van een GA niet een enkele oplossing, maar een hele verzameling van oplossingen die allemaal net iets anders zijn dan de rest. Een GA is echter niet geschikt voor problemen die te simpel zijn of waarvan de oplossing al bekend is. Voor dit soort problemen is een neural network een betere oplossing.

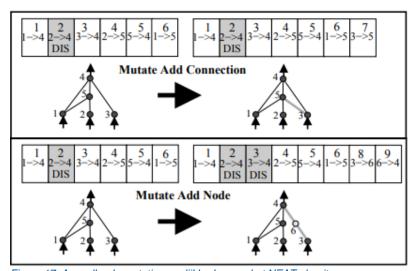
4.4.5 Neuro Evolution of Augmenting Topologies

In 2004 ontwierp Stanley een combinatie tussen een neural network en GA's en noemde dit nieuwe algoritme Neuro Evolution of Augmenting Topologies (NEAT). De recombinaties en mutaties zoals bij GA's gebeurt wordt bij NEAT op dezelfde manier toegepast op de weights van de neural networks. Bij NEAT bestaat de population uit neural networks die kunnen worden gezien als de chromosomen. Naast de recombinaties en mutaties van weights zijn er nog twee manieren van mutatie (Figuur 17).

Ten eerste kan er een nieuwe weight-lijn worden aangemaakt tussen twee neurons die nog niet met een weight-lijn verbonden waren. Dit is mogelijk omdat de neurons van de neural networks in de eerste generatie niet allemaal met elkaar verbonden zijn. Ten tweede kan er een nieuwe neuron worden aangemaakt die een bestaande weight-lijn in tweeën splitst. Deze neuron kan dan in een latere generatie door mutatie weer met andere neurons verbonden worden. Zo worden de neural networks langzaam groter en kunnen ze steeds complexere problemen oplossen.

Stanley (2004) heeft naast de bestaande inspiraties uit de natuur voor GA's nog een nieuwe toepassing. Om ervoor te zorgen dat de variëteit van de neural networks hoog blijft wordt de population gegroepeerd op een vergelijkbare manier als diersoorten. De groepering vindt plaats op basis van het verschil in structuur en weights van de neural networks. De groepen neural networks evolueren onafhankelijk van elkaar waardoor elke groep compleet anders kan zijn. Hierdoor wordt er met NEAT vaak sneller een oplossing gevonden dan met een standaard GA. Dit blijkt ook uit de experimenten van NEAT door K. O. Stanley.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 21 van 83

Figuur 17: Aanvullende mutatiemogelijkheden van het NEAT algoritme
Noot. Herdrukt van "Efficient Evolution of Neural Networks though Complexification", door Stanley, K., (2004). Geraadpleegd van http://nn.cs.utexas.edu/downloads/papers/stanley.phd04.pdf

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **22** van **83**

5 ONDERZOEK

In dit hoofdstuk worden de deelvragen onderzocht en beantwoord. Deze antwoorden dragen bij aan de algemene conclusie van dit onderzoek en resulteren in het beantwoorden van de hoofdvraag:

Hoe kunnen machine learning algoritmes, gericht op Theory of Constraints, in EMI worden geïmplementeerd om de buffervoorraden van EKB klanten te verminderen?

5.1 Data

Om te kunnen simuleren is er allereerst data over de rollenfabriek van TN nodig. Deze data zou uit EMI, maar ook uit externe bronnen kunnen komen. De eerste deelvraag van dit onderzoek luidt:

Welke data uit EMI en externe data zijn er nodig om simulaties uit te kunnen voeren?

5.1.1 Basis gegevens

Om de rollenfabriek van TN te kunnen simuleren zijn een aantal basis gegevens nodig. Dit zijn de:

- Logistiek van de fabriek
- Geproduceerde producten per productielijn met daarbij behorende productiesnelheden
- Omstellingen per productielijn
- Stilstanden per productielijn
- Uitgevallen of afgekeurde producten per productielijn
- Buffervoorraden aan het begin van de simulatie periode

De logistiek van de fabriek is nodig om in de simulaties vast te kunnen leggen welke productielijnen er allemaal zijn en wat de relatie tussen deze productielijnen is. Welke routes kunnen producten allemaal afleggen van het magazijn tot aan de opslag aan het eind van de fabriek? Als een productielijn meerdere verschillende producten kan produceren kan het voor komen dat deze productielijn moet worden omgesteld voordat er een ander product geproduceerd kan worden. In dat geval zijn er data nodig over deze omstelling zoals wanneer deze omstelling heeft plaats gevonden en hoe lang de omstelling heeft geduurd. Hetzelfde geldt ook voor eventuele stilstanden van een productielijn.

Tenzij de simulaties gestart worden vanaf de in gebruik neming van de fabriek is er ook data nodig over de buffervoorraden aan het begin van de simulatie periode.

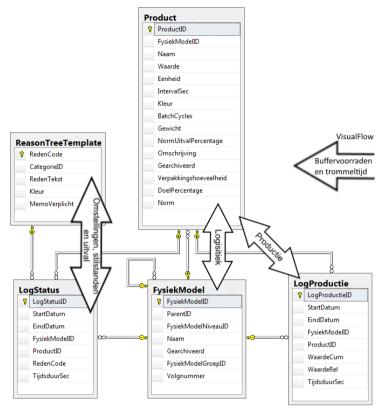
5.1.2 Data uit EKB Manufacturing Intelligence

Om de programmatuur toe te kunnen passen bij meerdere klanten van EKB is het van belang zo veel mogelijk gebruik te maken van data uit de database van EMI. Deze database heeft namelijk voor elke klant van EKB dezelfde architectuur. In Figuur 18 zijn de tabellen en velden uit het EMI database diagram weergegeven die data bevatten voor de simulaties.

De tabel 'FysiekModel' bevat de namen en ID's van de productielijnen. Aangezien namen kunnen veranderen en ID's niet, zullen de ID's worden gebruikt. De 'Product' tabel is eigenlijk een koppeltabel tussen de producten en productielijnen. Uit een gesprek met een software engineer van EKB is geconcludeerd dat de producten in de 'Product' tabel alleen te traceren zijn op basis van de naam (M. Kok, persoonlijke communicatie, 27 april 2018). Op basis van de productnamen kunnen in de 'Product' tabel de productielijnen worden opgezocht waar de producten op kunnen worden geproduceerd. De productiesnelheid heet in de database 'norm' en is een kolom van de 'Product' tabel. De productie van de fabriek wordt gelogd in de 'LogProductie' tabel.

De omstellingen, stilstanden en uitval kunnen worden teruggevonden in de 'LogStatus' tabel op basis van de 'RedenCode'. Elke 'RedenCode' heeft een 'CategorieID' in de 'ReasonTreeTemplate' tabel. Voor de omstellingen wordt 'CategorieID' 400 gebruikt, voor stilstanden 300 en voor uitval 700.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 23 van 83

Figuur 18: Data uit de EMI database en externe bronnen Noot. Aangepast van "EMI database diagram", door EKB, 2018, 1 februari. Geraadpleegd van (local)\SQLEXPRESS.EMI_NN\dbo.DatabaseSchema³

5.1.3 Uitzonderingen

Uit een gesprek met de LEAN manager en tevens contactpersoon bij TN is gebleken dat niet alle producten door de harderij van de rollenfabriek gaan, maar dat sommigen bij een extern bedrijf worden gehard (G. Bargeman, persoonlijke communicatie, 17 mei 2018). Bij producten waarvan de naam begint met "RT" en later in de naam "HA" of "HN" bevat duurt dit extern harden gemiddeld 4,5 week. Alle andere producten die extern worden gehard doen er een week over.

In het geval dat producten extern worden gehard zijn er in de EMI- en VisualFlow database geen data beschikbaar over het harden van deze producten, dus zal er in de simulaties uit moeten worden gegaan van deze gemiddelde tijden.

Ook zijn er producten die niet door de slijperij van de rollenfabriek hoeven, maar direct na het harden verkocht kunnen worden. De namen van deze producten beginnen allemaal met "RQ".

5.1.4 Externe data

De buffervoorraden worden echter niet in de EMI database bijgehouden. Om de buffervoorraden aan het begin van de simulatieperiode te kunnen simuleren is er dus externe data nodig. In het geval van TN is deze data beschikbaar in een softwarepakket genaamd 'VisualFlow' (G. Bargeman, persoonlijke communicatie, 19 februari 2018). Deze software houdt onder andere de locaties van alle containers bij. Een container heeft een ordernummer welke correspondeert met een order van een bepaald product die overeenkomt met een van de productnamen in de EMI database. Hierdoor kan voor elke productielijn aan het begin van de simulatie periode de buffervoorraden opgehaald en berekend worden uit VisualFlow.

Ook de trommels van de rollenfabriek van TN staan niet geregistreerd in de EMI database. Zoals aangegeven in hoofdstuk 4.1.1 zijn de trommels niet van groot belang voor de simulatie. Wel kan de gemiddelde productiesnelheid van de trommels uit de data van VisualFlow berekend worden.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 24 van 83

_

³ Bron afkomstig van het intranet (niet publiekelijk toegankelijk) van EKB.

5.1.5 Conclusie

Deze paragraaf geeft een antwoord op de eerste deelvraag van dit onderzoek:

Welke data uit EMI en externe data zijn er nodig om simulaties uit te kunnen voeren?

De EMI database bevat grotendeels de data die nodig zijn voor de simulaties. De relevante tabellen uit deze database zijn weergegeven in Figuur 18 met daarbij welke tabellen welke basis gegevens bevatten. De overige basis gegevens zijn terug te vinden in de database van VisualFlow die in beheer is van TN.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **25** van **83**

5.2 Simulatie

Nu de data bekend zijn kan er worden nagedacht over het simuleren zelf. De resultaten van de ML algoritmes zijn afhankelijk van de kwaliteit van de simulatie. De tweede deelvraag is:

Welk simulatie-softwarepakket is het meest geschikt om in EMI te implementeren?

5.2.1 Simulatiesoftware keuze

Gezien er beperkte tijd is voor de implementatie fase is er besloten om de simulaties uit te voeren met bestaande software. Om een goede keuze te kunnen maken voor een software pakket dat geïmplementeerd kan worden in EMI zijn er een aantal functionele eisen vastgesteld. De software moet de in ieder geval de basis gegevens uit de vorige deelvraag kunnen verwerken en de volgende onderdelen kunnen simuleren:

- Externe data
- Stilstanden
- Omstellingen
- Uitval of afkeur van producten
- Verschillende producten op verschillende productielijnen
- Buffervoorraden

Het inladen van externe data is nodig om de data uit de EMI- en VisualFlow database te kunnen gebruiken.

In overleg met de bedrijfsbegeleider is vastgelegd dat de simulatiesoftware gratis commercieel te gebruiken moet zijn om in EMI te kunnen implementeren. Daarnaast moet de software open source zijn om toekomstig onderhoud te versimpelen voor EKB (A. Roelofsen, persoonlijke communicatie, 13 april 2018).

Na het vaststellen van deze eisen zijn er verschillende softwarepakketten vergeleken. De gedetailleerde bevindingen hiervan zijn terug te vinden in Bijlage B. Tabel 4 geeft de resultaten hiervan weer.

Tabel 4: Simulatiesoftware afweging

NIET-FUNCTIONELE REQUIREMENTS	ANYLOGIC (2018)	ARENA (2018)	FLEXSIM (2018)	JAAMSIM (2018)	SIMUL8 (2018)
Open source	×	×	×	✓	×
Commercieel gebruik	×	×	×	✓	×
FUNCTIONELE REQUIREMENTS					
Externe data	✓	>	✓	✓	✓
Stilstanden	✓	>	✓	✓	✓
Omstellingen	✓	>	✓	✓	>
Uitval of afkeur van producten	✓	>	✓	✓	✓
Verschillende producten op verschillende productielijnen	✓	✓	✓	✓	✓
Buffervoorraden	✓	√	✓	✓	~

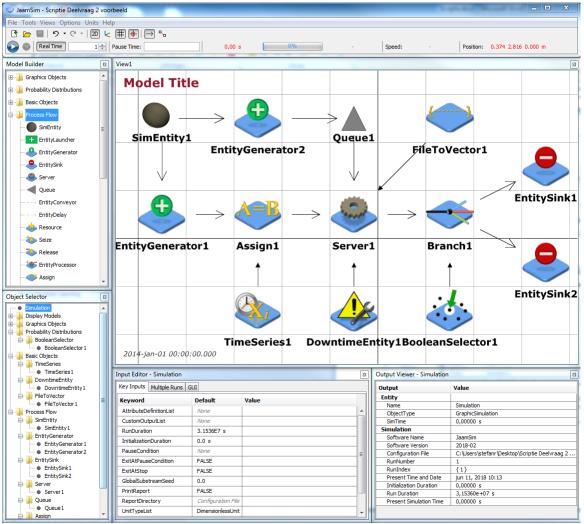
Printdatum: 25-6-2018 Pagina 26 van 83

Opvallend is dat er maar een enkel softwarepakket zowel open source als voor commercieel gebruik beschikbaar is. Ook na verder onderzoek van andere softwarepakketten via onder andere capterra.com zijn er geen open source softwarepakketten gevonden die hieraan voldoen. De meeste softwarepakketten hebben echter wel een demo- of academische versie die gratis te gebruiken is, maar zijn niet beschikbaar voor commercieel gebruik.

Softwarepakket JaamSim (2018) voldoet echter aan alle requirements en na overleg met de bedrijfsbegeleider en de product owner is besloten om dit softwarepakket te gebruiken, ondanks dat er geen mogelijkheid geweest is om JaamSim te vergelijken met andere open source software.

5.2.2 JaamSim

JaamSim is een gratis open source 'discrete event simulation' softwarepakket. Volgens Allen, Spencer, Gibson (2015) is een discrete event simulation een manier om het gedrag en de prestatie van processen, faciliteiten of systemen te simuleren. JaamSim begon in 2002 en de eerste release verscheen op 6 juli 2016 door H. Harrison en is geschreven in Java. Voor dit onderzoek is de nieuwste versie van 3 mei 2018 gebruikt. JaamSim heeft uitgebreide documentatie, echter is de gebruikershandleiding sinds 7 september 2017 niet meer bijgewerkt.

Figuur 19: JaamSim GUI

Noot. Rang, S. A. (2018, 11 juni). JaamSim GUI [Foto], Geraadpleegd van 'JaamSim (2018-03)'

In Figuur 19 is de GUI van JaamSim (2018) te zien. Het bovenste venster bevat standaard opties zoals het openen en opslaan van simulaties. Deze simulaties worden door JaamSim omgezet tot een config-bestand met de ".cfg"-extensie. Ook is er de optie om de simulatiesnelheid aan te passen of te pauzeren na een bepaalde tijd.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 27 van 83

De volgende paragrafen beschrijven hoe de functionele requirements in JaamSim gesimuleerd kunnen worden aan de hand van Figuur 19 en de gebruikershandleiding van JaamSim (JaamSim Development Team, 2017).

5.2.2.1 Productie

In het middelste en grootste venster is een voorbeeldsimulatie te zien waarin de objecten staan waarmee de requirements uit paragraaf 5.2.1 gesimuleerd kunnen worden. Ten eerste kan de productie worden gesimuleerd door 'Server1'. Dit is een machine die vanaf, in dit geval. 'EntityGenerator1' 'entities' (entiteiten) ontvangt om te produceren. Als de machine al bezig is terwijl er een entity ontvangen wordt, wordt deze entity is de buffervoorraad ('Queue1') van de machine geplaatst totdat de machine klaar is. Hoe lang de machine doet over een entity is een invoerveld. De meeste invoervelden in JaamSim kunnen ook worden gevuld met een expressie. Hiermee kan externe data opgezocht worden zoals ook de trommeltijden uit VisualFlow. Het object 'FileToVector1' kan van een tekstbestand een vector maken met waardes. Dit tekstbestand zou bijvoorbeeld informatie kunnen bevatten over de productiesnelheid van de entities. Deze productiesnelheden kunnen dan worden ingelezen in het invoerveld van de productiesnelheid van object 'Server1' met deze expressie: "[FileToVector1].Value(this.obj.ID) [s]". Waarbij "[s]" de tijdsaanduiding in seconden is en "this.obj.ID" het ID-attribuut van de huidige entity is die op dit moment door de 'Server1' wordt geproduceerd. Dit ID-attribuut wordt door het 'Assian1'-obiect toegewezen aan de entities die vanaf de EntityGenerator1 komen. Deze ID's veranderen gedurende de simulatie door het 'TimeSeries1'-object waarin een lijst van tijdsaanduidingen staat met daarbij product-ID's. Deze ID's en tijdsaanduidingen kunnen worden ingeladen door een ander FileToVector'-object die de EMI-data bevat van de geproduceerde producten. In de GUI staan geen extra FileToVector-objecten om het voorbeeld overzichtelijk te houden.

5.2.2.2 Buffervoorraden aan het begin van de simulatieperiode

Het simuleren van de buffervoorraden die aan het begin van de simulatieperiode aanwezig waren kan simpelweg door een extra 'EntityGenerator'-object toe te voegen en de entities naar de bijbehorende buffer te sturen. Elke EntityGenerator heeft invoervelden voor de hoeveelheid entities die gegenereerd moeten worden en hoe vaak. Deze data kan via een extra 'FileToVector'-object worden ingeladen vanuit een tekstbestand die door EMI gegenereerd kan worden door de data uit VisualFlow te gebruiken.

5.2.2.3 Stilstanden en omstellingen

De stilstanden en omstellingen kunnen worden gesimuleerd door het 'DowntimeEntity1'-object. Hierin kan worden aangegeven hoeveel tijd er tussen een stilstand of omstelling zit en hoe lang deze stilstand of omstelling duurt. In de praktijk is dit niet van tevoren duidelijk. JaamSim heeft ook een aantal 'Probability Distribution'-objecten zoals te zien in het 'Model Builder'-venster. Dit zijn objecten die willekeurige waardes kunnen genereren aan de hand van een waarschijnlijkheidsverdeling. Dit is een formule van kansberekening. Deze 'Probability Distribution'-objecten hebben de invoerwaardes minimum, gemiddelde en maximum nodig om de formule te berekenen. Ook deze waardes kunnen weer worden ingeladen met een 'FileToVector'-object gevuld met OEE-data uit de EMI database.

5.2.2.4 Uitval

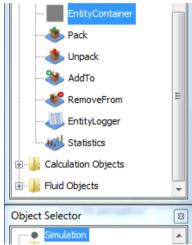
Tot slot kan de uitval van producten worden gesimuleerd met een 'Branch'-object en een 'BooleanSelector'-object. Het Branch-object kan entities naar andere objecten sturen. Dit kunnen er ook meer dan twee zijn. Hiermee is het Branch-object ook geschikt om de verschillende productieroutes te simuleren, maar in dit voorbeeld wordt het gebruikt voor de uitval. Het 'BooleanSelector'-object kan op basis van een bepaalde kans een 1.0 of een 0.0 waarde genereren. Deze kans kan ook weer extern worden ingeladen door een tekstbestand uit de EMI database. Vervolgens kan het Branch-object deze waarde gebruiken om te bepalen naar welk object de

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 28 van 83

huidige entity gaat. Dit zijn in dit geval twee 'EntitySink'-objecten. Dit zijn objecten die entities verwijderen van de simulatie. De ene kan gebruikt worden als uitval en de ander als output van de fabriek. Het aantal entities dat bij JaamSim-objecten zijn aangekomen worden door JaamSim gelogd in een log-bestand. Dit log-bestand kan dan weer door EMI worden uitgelezen aan het einde van de simulatie om de resultaten te interpreteren.

5.2.2.5 Containers

JaamSim heeft ook een aantal objecten om de containers van TN te simuleren zoals te zien is in Figuur 20.

Figuur 20: JaamSim container objecten

Noot. Rang, S. A. (2018, 11 juni). JaamSim container objecten [Foto], Geraadpleegd van 'JaamSim (2018-03)'

EntityContainer'-objecten werken net als gewone entities in JaamSim, alleen kan een EntityContainer meerdere entities tegelijk bevatten. Entities kunnen worden toegevoegd en verwijderd van containers door de 'AddTo'- en 'RemoveFrom'-objecten. De containers zelf kunnen net als entities worden aangemaakt met een EntityGenerator-object. Hiermee kan het maximum van 475 containers worden aangehouden door bij het invoerveld van de EntityGenerator een maximum van 475 aan te geven. In de simulatie kan er na de persen een 'AddTo'-object worden gebruikt om de rollen per container vervolgens door de trommels en harderij te verwerken. Daarna kan een 'RemoveFrom'-object worden gebruikt om, net als in de echte rollenfabriek, de containers te legen in de slijperij. Hierna kunnen de containers worden teruggestuurd naar de perserij om opnieuw gevuld te worden.

5.2.3 Conclusie

Deze paragraaf geeft een antwoord op de tweede deelvraag van dit onderzoek:

Welk simulatie-softwarepakket is het meest geschikt om in EMI te implementeren?

Het gebruik van bestaande software is noodzakelijk gezien de beperkte tijd die is gereserveerd voor het programmeren van het eindproduct. Na onderzoek naar verschillende simulatiesoftwarepakketten is gebleken dat het lastig is om software te vinden die open source is en beschikbaar is voor commercieel gebruik. Na overleg met de stakeholders van EKB is besloten om JaamSim (2018) te gaan gebruiken, omdat deze software aan alle functionele en niet-functionele requirements voldoet.

Met JaamSim kunnen alle aspecten van de rollenfabriek van TN gesimuleerd worden. Dit is gebleken uit onderzoek naar de werking van JaamSim. De externe data moet echter wel ingeladen worden in de vorm van tekstbestanden, die het onoverzichtelijker maken. Ook het feit dat JaamSim simulaties worden opgeslagen in een config-bestand zonder opmaak maakt dat aanpassingen en het oplossen van problemen lastiger zijn dan wanneer simulaties bijvoorbeeld in XML-formaat zouden worden opgeslagen.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 29 van 83

5.3 Machine learning

Dit hoofdstuk is bedoeld om een keuze te kunnen maken tussen verschillende soorten machine learning algoritmes:

Welke machine learning algoritmes zijn het meest geschikt?

5.3.1 Algoritme types

ML kan worden onderverdeeld in vijf types:

- Supervised learning
- Unsupervised learning
- Semi-supervised learning
- · Reinforcement learning
- Genetic algorithms (GA's)

Bij supervised learning worden verwachte outputs vergeleken met de daadwerkelijke outputs om het algoritme te trainen. Aangezien de optimale buffervoorraadgroottes onbekend zijn, zijn er geen verwachte outputs en kan supervised learning niet toegepast worden.

Unsupervised learning wordt gebruikt om data te clusteren, een histogram van de data te maken of overbodige data te vinden. Geen van deze toepassingen kan worden gebruikt om de buffergroottes te verbeteren.

Semi-supervised learning is een hybride tussen supervised- en unsupervised learning. Aangezien beiden niet geschikt zijn voor dit onderzoek is ook semi-supervised learning niet geschikt. Volgens Van Otterlo en Wiering (2009) is reinforcement learning een algoritme die in een simulatie beloningen krijgt voor goede- en straffen krijgt voor slechte acties. Echter is reinforcement learning alleen geschikt voor simulaties waarin het algoritme meerdere acties uitvoert voordat de simulatie stopt. In dit onderzoek hoeft het algoritme maar een enkele actie uit te voeren, namelijk het vastleggen van buffervoorraadgroottes.

De output van een GA is een lijst van waardes. Deze waardes kunnen worden gebruikt om de buffervoorraadgroottes mee vast te leggen voor de simulaties. Een voordeel van GA's ten opzichte van reinforcement learning is dat er meerdere algoritmes tegelijk op zoek gaan naar een oplossing (de population). Dit vergroot de diversiteit van de oplossingen. Aangezien er voor complexe problemen (bijna) altijd meerdere oplossingen zijn, kan er geconcludeerd worden dat GA's van deze vijf types van ML de beste is om voor dit onderzoek te implementeren.

5.3.2 Genetic algorithm frameworks

Volgens een software engineer van EKB komt het vaak voor dat de EKB-server stilgezet wordt of door een probleem crasht (M. Kok, persoonlijke communicatie, 9 mei 2018). Hieruit kan opgemaakt worden dat het mogelijk moet zijn om de population van het GA-framework op te kunnen slaan als back-up.

Om de implementatie binnen de beperkte tijd te kunnen implementeren in EMI is het ook noodzakelijk dat het GA-framework goede documentatie heeft.

Een andere functionele requirement is dat het mogelijk moet zijn om het NEAT-framework te gebruiken. Uit onderzoek van Stanley (2004) is gebleken dat het NEAT-framework in verschillende scenario`s significant beter presteert dan andere GA's. Het aantal generaties die nodig waren om tot een oplossing te komen en het aantal berekende neural networks waren aanzienlijk lager. Aangezien er in dit onderzoek wordt gewerkt met grote hoeveelheden data is de snelheid van NEAT een belangrijk punt.

Net als de simulatiesoftware moet het GA-framework gratis commercieel te gebruiken zijn en open source zijn. Daarnaast is de programmeertaal van het framework belangrijk om het eenvoudig in EMI te implementeren. Tabel 5 toont de resultaten van de vergelijkingen tussen een aantal GA-frameworks. De oorsprong van deze resultaten staat in Bijlage C.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 30 van 83

Tabel 5: GA-framework afweging

NIET-FUNCTIONELE REQUIREMENTS	Accord (2017)	AForge (2013)	NUML (2017)	Encog (2018)	SHARPNEAT (2018)			
Open source	1	1	1	1	1			
Commercieel gebruik	1	1	1	1	1			
Taal	1	1	1	1	1			
FUNCTIONELE REQUIREMENTS	FUNCTIONELE REQUIREMENTS							
Back-up	0,5	0	0	0	1			
Documentatie	1	1	0,5	1	0,5			
NEAT	0	0	0	1	1			
TOTAAL	4,5	4	3,5	5	5,5			

Het puntensysteem van Tabel 5 werkt als volgt:

- 1 punt: Volledige ondersteuning van het requirement
- 0,5 punt: Gedeeltelijke ondersteuning van het requirement. In het geval van de niet-functionele requirement 'Taal' wordt een halve punt toegekend als de taal van het GA-framework eenvoudig te combineren is met C#, zoals Java, Virtual Basic of C++.
- 0 punten: Geen ondersteuning van het requirement

5.3.3 Conclusie

Deze paragraaf geeft een antwoord op de derde deelvraag van dit onderzoek:

Welke machine learning algoritmes zijn het meest geschikt?

Van de vijf verschillende ML-types zijn GA's gekozen boven Reinforcement learning aangezien Reinforcement learning niet geschikt is voor het genereren van buffervoorraadgroottes. Daarnaast kunnen GA's gebruikt worden om een oplossing te vinden die nog niet bekend is, in tegenstelling tot de andere ML-types.

In Tabel 5 staat het resultaat van het vergelijkend onderzoek naar verschillende GA-frameworks. Aan de hand van deze requirements kan gesteld worden dat SharpNEAT het meest geschikte GA-framework is.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 31 van 83

5.4 Experimenten

Dit hoofdstuk bevat het experimenteel onderzoek op de gerealiseerde software om uiteindelijk de laatste deelvraag te kunnen beantwoorden:

Voldoen de machine learning algoritmes aan de verwachtingen van EKB?

5.4.1 Benchmarking

Volgens de bedrijfsbegeleider mag het trainen van de algoritmes niet langer duren dan twee weken (A. Roelofsen, persoonlijke communicatie, 3 mei 2018). De looptijd van het trainen van de algoritmes is afhankelijk van de looptijd van de simulatie, de grootte van de population en het aantal generaties. De grootte van de population is een parameter die bij GA's vaak na het observeren van de eerste resultaten aangepast wordt. De initiële grootte van de population is vaak honderd. Het aantal generaties die nodig zijn om een oplossing te vinden is pas bekend wanneer er daadwerkelijk een oplossing wordt gevonden. Daarnaast is het aantal benodigde generaties door de willekeurigheid van GA's elke keer anders. Ook voor het aantal generaties is honderd een standaard waarde. Uitgaande van deze waardes mag de looptijd van een simulatie niet meer zijn dan:

 $\frac{2 \text{ weken}}{100 \cdot 100} = 120,96 \text{ seconden}.$

Tabel 6: JaamSim	Danahmarka	over for	ruori 2010	
Tabel 6: Jaamsim	Benchmarks	over rec	oruari 2018	

STUKS PER ENTITY	Buffers (Entities)	TIJD	
1	1	>15 min.	
1000	1	~30,2 sec.	
1 kg	1	~176,2 sec.	
500 kg	1	~3,57 sec.	

In Tabel 6 staan de resultaten van de uitgevoerde benchmarks van JaamSim gebruik makende van de EMI-data van februari 2018. JaamSim is in dit geval op de achtergrond en zonder GUI uitgevoerd, omdat de server waar EMI draait geen grafische kaart heeft. De benchmarks zijn elk met een andere hoeveelheid rollen per JaamSim entity gesimuleerd.

Uit de benchmarks is gebleken dat het aantal rollen per entity van grote invloed is op de looptijd van de simulaties en dat 500 kg per entity de snelste simulatie was. Een nadeel van het simuleren van entities van 500 kg is dat volgens de data uit VisualFlow de containers van TN lang niet altijd het maximum van 500 kg aan rollen bevatten, maar ook de helft of ergens tussen de helft en het maximum. Dit zou resulteren in een onrealistische hoeveelheid rollen aangezien een enkele rol slechts een aantal gram weegt.

Aan de hand van de benchmarks is gekozen om in de experimenten entities van 1000 rollen te simuleren. De geschatte tijd om honderd generaties met een population van honderd te simuleren wordt dan: $30.2\ seconden \cdot 100 \cdot 100 \approx 3.5\ dag$.

5.4.2 Simulaties zonder VisualFlow buffer-data

In verband met de looptijd van de simulaties zoals beschreven in de vorige paragraaf is gekozen om de eerste simulaties zonder buffer-data uit VisualFlow uit te voeren. De gemiddelde trommeltijd is wel uit de data van Visual Flow berekend en is ongeveer 7 uur en 23,5 minuut.

SharpNEAT bevat een aantal verschillende activation functions zoals de sigmoïd, ReLU, leaky ReLU, hyperbolische tangens en sinus. Zoals beschreven in hoofdstuk 4.4.3 wordt de ReLU activation function steeds meer gebruikt. Een nadeel is dat de ReLU niet goed om kan gaan met grote getallen die in dit geval nodig zijn voor de buffervoorraadgroottes. De weights van het neural network moeten hierdoor ook hoog zijn en er zijn meer weights nodig. Hierdoor wordt het neural

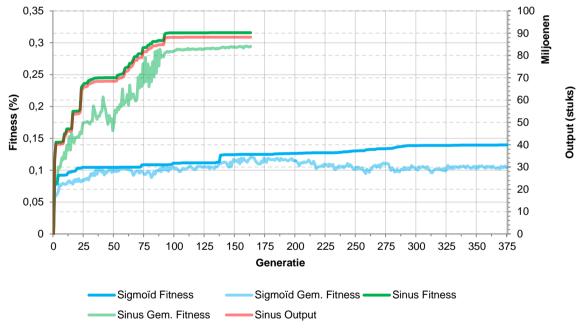
Printdatum: 25-6-2018 Pagina 32 van 83

network overbodig complex. Hierom zijn voor de eerste experimenten de sigmoïd en sinus activation functions gekozen. Deze uitkomsten zijn vermenigvuldigd met de maximum buffervoorraadgrootte om zo de uitkomst van het neural network te berekenen. De maximum buffervoorraadgrootte is als volgt vastgesteld: $max.buffervoorraadgrootte = \frac{max.totale\ output}{productielijnen} \cdot OEE$. Waarbij de maximale totale output afhankelijk is van het aantal 'EntityGenerators' (zie hoofdstuk 5.2.2.1) in de simulatie en het aantal productielijnen in het geval van TN 44 is (exclusief de trommels).

In Tabel 7 staan de parameters van de simulaties weergegeven. De sigmoïd activation function is aangepast naar de versie die volgens Stanley (2004) het beste werkte. Verder zijn de termen '+13' en '+1' toegevoegd om 1 als startgetal te hebben in plaats van 0,5 voor de sigmoïd en 0 voor de sinus. Dit is gekozen om te beginnen met simuleren volgens de stelling van Goldratt en Cox (2007) dat de buffervoorraadgroottes zo laag mogelijk moeten zijn. Het algoritme kan dan in latere generaties langzaam de buffervoorraadgroottes verhogen waar dit nodig is.

Tabe.	17: S	imulatie	parameters
-------	-------	----------	------------

ACTIVATION FUNCTION NAAM	ACTIVATION FUNCTION	BEGIN BUFFERS (ENTITIES)	SIMULATIE STARTDATUM	SIMULATIE EINDDATUM
sigmoïd (aangepast)	$\frac{1}{1 + e^{-4.9x + 13}} + 1$	1	1 feb. 2018	28 feb. 2018
sinus (aangepast)	$\sin(2x) + 1$	1	1 feb. 2018	28 feb. 2018

Figuur 21: Simulatie resultaten sigmoïd- en sinus activation functions

De fitness is berekend volgens de formule:

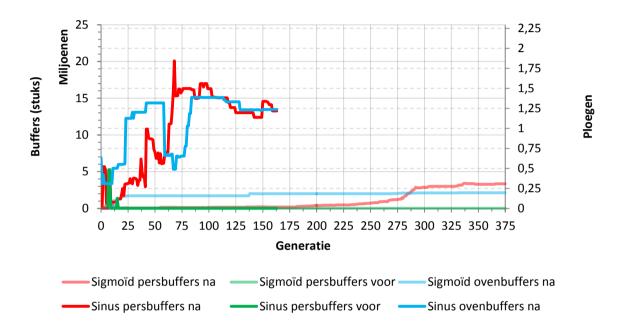
$$fitness(\%) = \frac{output}{max.output} \cdot 50\% + (1 - \frac{buffers}{max.buffers}) \cdot 50\%.$$

In Figuur 21 is te zien dat de sinus- een stuk beter presteert dan de sigmoïd activation function. De output van de simulatie met de sigmoïd activation function werd op het moment van simuleren nog niet bijgehouden, maar ligt waarschijnlijk net als bij de sinus activation function ongeveer even hoog als de fitness (op de rechter as). De simulatie met de sigmoïd activation function heeft veel meer generaties gesimuleerd dan de andere simulatie. Dit in verband met de looptijd van de simulatie. De buffervoorraadgroottes waren bij deze simulatie een stuk lager, hierdoor waren er minder entities om te simuleren. Dit resulteert in kortere looptijden van de simulaties zoals ook bevonden in de benchmarks. Door deze kortere looptijden konden er in dezelfde tijd meer generaties gesimuleerd worden.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 33 van 83

De daadwerkelijke fabrieksoutput van TN in februari was ongeveer 95,9 miljoen stuks. De simulatie met de sinus activation function haalde een fabrieksoutput van ongeveer 88,2 miljoen stuks. Ondanks dat de buffers tussen de productielijnen aan het begin van de simulatie leeg waren, terwijl ze in het echt gevuld zijn, is de fabrieksoutput van de simulatie ongeveer 91,9% van de daadwerkelijke fabrieksoutput.

In Figuur 22 is te zien dat de bijbehorende buffervoorraadgroottes net als de fitness en fabrieksoutput sterk van elkaar verschillen per activation function. Opvallend is de dip van de buffers na de ovens (tussen de ovens en de slijperij) bij de sinus activation function tussen generatie 57 en 75. In generatie 57 is er een mutatie geweest die zorgde dat een van de buffergroottes van de ovens die onnodig hoog was met ongeveer 6 miljoen stuks daalde, waardoor zowel de output als de fitness steeg.

Figuur 22: Simulatie buffervoorraadgroottes sigmoïd- en sinus activation functions

De hoogst behaalde output zonder buffer-data uit VisualFlow bedraagt ongeveer 88,2 miljoen stuks. In werkelijkheid produceerde TN in februari ongeveer 95,9 miljoen stuks. De hypothese voor de output met buffer-data uit VisualFlow is: $output \approx 88.2\ mil. + 24.4\ mil. \cdot 50\% \approx 100\ mil..$ De totale buffervoorraad van 1 februari was volgens de VisualFlow database ongeveer 24,4 miljoen stuks (zie Bijlage D voor de volledige datasets). Niet alle buffervoorraden hebben de tijd om binnen een maand bij de output terecht te komen en een gedeelte zal ook uitval worden. Daarom is de weegfactor van 50% geschat. De hypothese voor deze output ligt ongeveer 4,1 miljoen stuks hoger dan de werkelijke productie van TN over februari.

5.4.3 Simulaties met VisualFlow buffer-data TODO!!!

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 34 van 83

6 EMI IMPLEMENTATIE

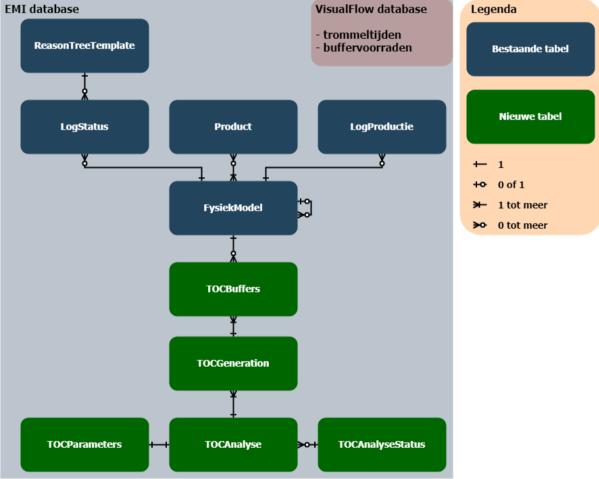
In dit hoofdstuk wordt de implementatie van de programmatuur in EMI beschreven. Deze implementatie bevat de koppeling tussen EMI, SharpNEAT en JaamSim.

6.1 EMI Web

TODO!!!

6.2 EMI database

In de eerste deelvraag van dit onderzoek zijn de VisualFlow- en EMI databases onderzocht. In Figuur 23 is het resultaat hiervan terug te zien met daarbij de toevoegingen van de implementatie.

Figuur 23: EMI Entity Relationship Diagram (ERD)

Wanneer de gebruiker via de website van EMI een nieuwe analyse aanmaakt, wordt er een record aan de 'TOCAnalyse'-tabel toegevoegd met daarbij een 'aangemaakt'-status en de door de gebruiker meegegeven parameters zoals de start- en einddatum van de analyse. De generaties met daarbij behorende buffervoorraadgroottes worden gekoppeld aan dit analyse record gedurende de simulaties. De nieuwe tabellen beginnen met 'TOC'. Dit is een overblijfsel uit de beginperiode van dit onderzoek waarbij nog niet duidelijk was dat de TOC een minder grote rol zou gaan spelen dan verwacht.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 35 van 83

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden

6.3 EMI backend

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **36** van **83**

LITERATUUR

- Accord. (2017, 2 december). License. Geraadpleegd van http://accord-framework.net/license.html
- Accord. (2017, 7 juli). DoubleArrayChromosome. Geraadpleegd van https://github.com/accord-net/framework/blob/development/Sources/Accord.Genetic/Chromosomes/DoubleArrayChromosome.cs
- Accord. (2017). Accord.NET Framework. Geraadpleegd van http://accord-framework.net/docs/html/R_Project_Accord_NET.htm
- Accord. (2018, 27 maart). Accord GitHub code. Geraadpleegd van https://github.com/accord-net/framework
- AForge. (2012). License. Geraadpleegd van http://www.aforgenet.com/framework/license.html
- AForge. (2013). AForge.NET docs. Geraadpleegd van http://www.aforgenet.com/framework/docs/
- Allen, M., Spencer, A., & Gibson, A. (2015). Right cot, right place, right time: improving the design and organisation of neonatal care networks a computer simulation study.. *Health Service and Delivery Research*, *3*(20), 9-10. Geraadpleegd van https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK293948/
- AnyLogic. (2018, 17 mei). Software Licensing Agreement for AnyLogic 8.x.x. Geraadpleegd van https://www.anylogic.com/upload/license_agreements/software-licensing-agreement-for-anylogic.pdf
- AnyLogic. (2018). Simulation Software for Every Business Challenge. Geraadpleegd van https://www.anylogic.com/features/
- AnyLogic. (2018). AnyLogic downloads. Geraadpleegd van https://www.anylogic.com/downloads/#todownload
- Apache. (2018). APACHE LICENSE, VERSION 2.0 (CURRENT). Geraadpleegd van http://www.apache.org/licenses/
- Arena. (2018). Manufacturing Simulation Software. Geraadpleegd van https://www.arenasimulation.com/industry-solutions/industry/manufacturing-simulation-software
- Arena. (2018). Arena Compare Products. Geraadpleegd van https://www.arenasimulation.com/academic/compare-products
- Arena. (2018). Arena Entities_Attributes [Video]. Geraadpleegd van http://embed.vidyard.com/share/XZeGJynckuAXAy08SLXFyQ
- AnyLogic. (2018). AnyLogic Manufacturing [Video]. Geraadpleegd van https://youtu.be/75GCZqmNQLE
- AnyLogic. (2018). AnyLogic Help. Geraadpleegd van https://help.anylogic.com/index.jsp
- Capterra. (z.d.). Simulation Software. Geraadpleegd van https://www.capterra.com/simulation-software/
- Costas, J., Ponte, B., De la Fuente, D., Pino, R., & Puche, J. (2015). Applying Golratt's Theory of Constraints to reduce the Bullwhip Effect through agent-based modeling. *Elsevier*, *42*(4), 2049-2060. Geraadpleegd van https://paperdownload.me/wp-content/uploads/2017/11/5693-applying-goldratts-theory-constraints-reduce-bullwhip-effect-agent-based-modeling.pdf

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 37 van 83

- EKB. (z.d.). EMI Database diagram [Database]. Geraadpleegd van (local)\SQLEXPRESS.EMI_NN\dbo.DatabaseSchema
- EKB. (2017, 21 februari). EKB Groep (Totaal) [Intranet]. Geraadpleegd van http://intranet.ekb.nl/Documenten%20Personeelszaken/Organogrammen%20EKB%20Groep.p df
- FlexSim. (2018). Factory Simulation. Geraadpleegd van https://www.flexsim.com/factory-simulation/
- FlexSim. (2018). FlexSim problem solved.. Geraadpleegd van https://www.flexsim.com/flexsim/
- GNU. (2016, 18 november). GNU Lesser General Public License. Geraadpleegd van http://www.gnu.org/licenses/lgpl.html
- Goldratt, E. M. (2000). Het Doel. Utrecht, Nederland: Het Spectrum B.V..
- Goldratt, E. M., & Cox, J. (2017, 2 april). The Goal, A Process of Ongoing Improvement.

  Geraadpleegd van http://www.2ndbn5thmar.com/lean/Notes%20on%20The%20Goal.pdf
- Green, C. (2016). Licensing. Geraadpleegd van http://sharpneat.sourceforge.net/licensing.html
- Green, C. (2016, 30 september). NeatGenomeXmlIO.cs. Geraadpleegd van https://github.com/colgreen/sharpneat/blob/master/src/SharpNeatLib/Genomes/Neat/NeatGenomeXmlIO.cs
- Green, C. (2018, 13 juni). SharpNeat GitHub code. Geraadpleegd van https://github.com/colgreen/sharpneat
- Heaton Research. (2017, 3 september). Encog GitHub code. Geraadpleegd van http://numl.net/api/index.html
- Heaton, J. (2011, oktober). Programming Neural Networks with Encog3 in C#. Geraadpleegd van https://s3.amazonaws.com/heatonresearch-books/free/Encog3CS-User.pdf
- Heaton, J. (2018). Encog Copyright. Geraadpleegd van https://www.heatonresearch.com/legal/copyright.html
- Hussung, T. (2016, 10 maart). What Is the Software Development Life Cycle? [Blogpost]. Geraadpleegd van https://online.husson.edu/software-development-cycle/
- JaamSim Development Team. (2015, 25 november). JaamSim License. Geraadpleegd van https://github.com/jaamsim/jaamsim/blob/master/LICENSE
- JaamSim Development Team. (2017, 7 september). JaamSim User Manual. Geraadpleegd van https://jaamsim.com/docs/JaamSim%20User%20Manual%202017-10.pdf
- JaamSim Development Team. (2018). JaamSim (2018-03) [Software]. Geraadpleegd van https://jaamsim.com/index.html
- Juarez, S. (2017, 7 september). NUML GitHub code. Geraadpleegd van https://github.com/sethjuarez/numl
- Juarez, S. (2017). API Documentation. Geraadpleegd van http://numl.net/api/index.html
- LeanSixSigma. (2018). Wat is Lean? Geraadpleegd van https://www.sixsigma.nl/wat-is-lean
- Managementmodellensite. (2018). Theory of Constraints: Goldratt. Geraadpleegd van https://managementmodellensite.nl/theory-constraints-goldratt/#.WyJBuNUzbRa

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 38 van 83

- Monier, L. (2016, 30 april). Deep Learning Class #1 Go Deep or Go Home [Slide 23]. Geraadpleegd van https://www.slideshare.net/holbertonschool/deep-learning-keynote-1-by-louis-monier
- Nielsen, M. (2017, december). Neural Networks and Deep Learning. Geraadpleegd van http://neuralnetworksanddeeplearning.com/index.html
- Nordgren, B. (2007, 10 september). FlexSim Simulation Software [Video]. Geraadpleegd van https://www.youtube.com/watch?v=t620IkFkw28
- Open Source Initiative. (z.d.). The MIT License. Geraadpleegd van https://opensource.org/licenses/MIT
- Procesverbeteren.nl. (2017, 24 augustus). Introductie Lean: de slanke organisatie. Geraadpleegd van https://www.procesverbeteren.nl/LEAN/leanmanufacturing.php#definitie
- Procesverbeteren.nl. (2017, 6 september). Introductie TOC: de ongelimiteerde organisatie. Geraadpleegd van http://www.procesverbeteren.nl/TOC/ToC.php
- Rang, S. A. (2018, 3 april). EMI modules van de rollenfabriek van Tsubaki Nakashima [Foto]. Geraadpleegd van http://emi-demo.ekb.nl/EMI_NNN/Default.aspx
- Rang, S. A. (2018, 3 april). EMI OEE analyse van de rollenfabriek van Tsubaki Nakashima [Foto]. Geraadpleegd van http://emi-demo.ekb.nl/EMI_NNN/OEE/OEEAnalyse.aspx
- Rang, S. A. (2018, 11 juni). JaamSim GUI [Foto]. Geraadpleegd van JaamSim (2018-03)
- Rang, S. A. (2018, 3 april). EMI OEE status categorieën van de rollenfabriek van Tsubaki Nakashima [Foto]. Geraadpleegd van http://emi-demo.ekb.nl/EMI_NNN/OEE/OEEAnalyse.aspx
- Rang, S. A. (2018, 11 juni). JaamSim container objecten [Foto]. Geraadpleegd van JaamSim (2018-03)
- Rojas, R. (1996). The Backpropagation Algorithm. Geraadpleegd van https://page.mi.fu-berlin.de/rojas/neural/chapter/K7.pdf
- Santos, L. (2018). Rectified-Linear unit Layer. Geraadpleegd van https://leonardoaraujosantos.gitbooks.io/artificial-inteligence/content/relu_layer.html
- Sharma, A. (2017, 30 maart). Rectified-Linear unit Layer. Geraadpleegd van https://medium.com/the-theory-of-everything/understanding-activation-functions-in-neural-networks-9491262884e0
- SIMUL8. (2018). SIMUL8 customer success case studies. Geraadpleegd van https://www.simul8.com/case-studies/
- SIMUL8. (2018). International & Educational Prices. Geraadpleegd van https://www.simul8.com/shop/intprices
- SIMUL8. (2018). Assembly Line [Video]. Geraadpleegd van https://www.simul8.com/videos/assembly-line
- Stanley, K. O. (2004, augustus). Efficient Evolution of Neural Networks through Complexification. Geraadpleegd van http://nn.cs.utexas.edu/downloads/papers/stanley.phd04.pdf
- Tutorials Point. (2016). Genetic Algorithms. Geraadpleegd van https://www.tutorialspoint.com/genetic_algorithms/genetic_algorithms_tutorial.pdf
- Van Otterlo, M., & Wiering, M. (2009). Reinforcement Learning and Markov Decision Processes. Geraadpleegd van http://www.ai.rug.nl/~mwiering/Intro_RLBOOK.pdf

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 39 van 83

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden				

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **40** van **83**

BIJLAGEN

Bijlage A: Plan van Aanpak

Pagina's Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.-Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **41** van **83**

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden				

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **42** van **83**

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden				

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 43 van 83

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden				

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **44** van **83**

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden				

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **45** van **83**

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden				

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **46** van **83**

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden				

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **47** van **83**

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden				

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 48 van 83

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden				

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **49** van **83**

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden				

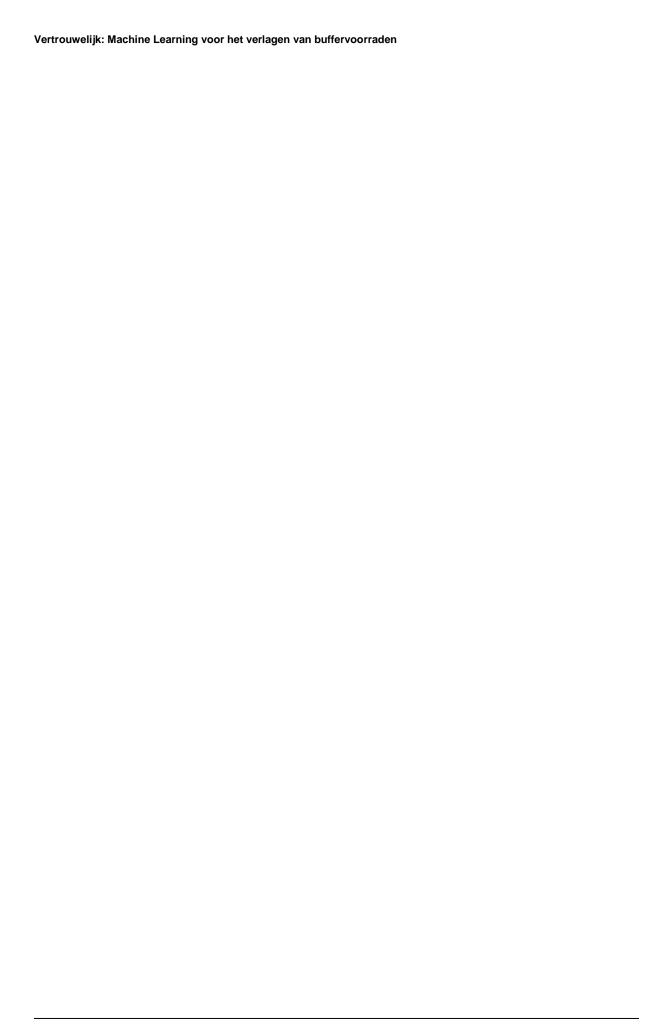
Printdatum: 25-6-2018 Pagina **50** van **83**

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **51** van **83**

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden				

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **52** van **83**

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **53** van **83**

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **54** van **83**

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **55** van **83**

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden				

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **56** van **83**

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 57 van 83

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden	

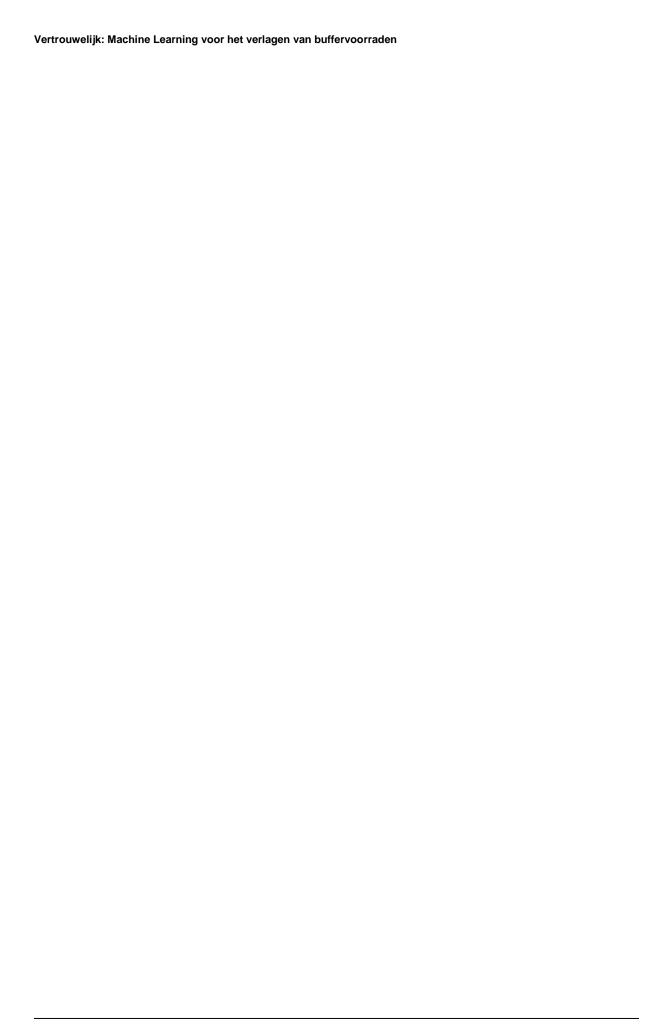
Printdatum: 25-6-2018 Pagina **58** van **83**

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorrader	n

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **59** van **83**

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **60** van **83**

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 61 van 83

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden	

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **62** van **83**

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 63 van 83

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **64** van **83**

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorrader	n

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **65** van **83**

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorrader	n

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **66** van **83**

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlag	gen van buffervoorraden	

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 67 van 83

Bijlage B: Simulatiesoftware requirements onderzoek

AnyLogic

AnyLogic is een simulatie-softwarepakket voor 'supply chains', 'transportation', 'manufacturing' en nog een aantal industriële toepassingen (Bijlage B, Figuur 1).

AnyLogic is used in these industries:

Bijlage B, Figuur 1: AnyLogic industriële toepassingen Noot. Herdrukt van "Simulation Software for Every Business Challenge", door AnyLogic, (2018). Geraadpleegd van https://www.anylogic.com

Open Source en commercieel gebruik

Volgens hoofdstuk 2, artikel b7 van de license agreement voor AnyLogic (AnyLogic, 2018) is het verboden om de software te kopiëren, gebruiken of meeleveren met een ander softwarepakket zoals EMI tenzij een ander artikel in de software agreement dit toestaat. Artikel d van hetzelfde hoofdstuk gaat over de gratis universiteitseditie van de software. Ook volgens dit artikel is het niet toegestaan de software voor commerciële doeleinden te gebruiken. Andere edities van de AnyLogic software hebben alleen een gratis 'probeerversie' (Bijlage B, Figuur 2).

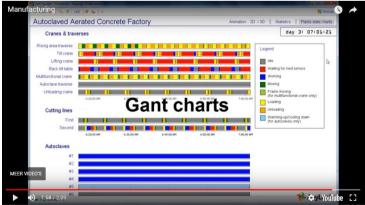

Bijlage B, Figuur 2: AnyLogic edities

Noot. Herdrukt van "AnyLogic downloads", door AnyLogic, (2018). Geraadpleegd van https://www.anylogic.com/downloads/#todownload

Stilstanden, omstellingen en uitval

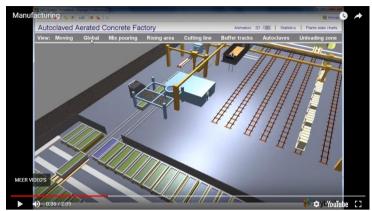
In een demovideo over de manufacturing toepassing van AnyLogic is te zien dat stilstanden, omstellingen en uitval gesimuleerd en statistisch getoond kunnen worden (Bijlage B, Figuur 3).

Bijlage B, Figuur 3: AnyLogic stilstanden, omstellingen en uitval Noot. Herdrukt van "AnyLogic Manufacturing", door AnyLogic [Video], (2018). Geraadpleegd van https://youtu.be/75GCZqmNQLE

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 68 van 83

Buffervoorraden en verschillende producten op verschillende productielijnen In dezelfde demovideo wordt ook duidelijk gemaakt dat buffervoorraden en verschillende producten op verschillende productielijnen te simuleren zijn (Bijlage B, Figuur 4).

Bijlage B, Figuur 4: AnyLogic buffervoorraden en verschillende producten op verschillende productielijnen Noot. Herdrukt van "AnyLogic Manufacturing" [Video], door AnyLogic (2018). Geraadpleegd van https://youtu.be/75GCZqmNQLE

Externe data

Volgens hoofdstuk "Advanced Modeling with Java" paragraaf "Integrating Models with External Applications" van de documentatie van AnyLogic is het mogelijk om met Java data uit andere applicaties en ook databases in te laden (AnyLogic, 2018).

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **69** van **83**

Arena

Arena is een simulatie-softwarepakket voor onder andere 'manufacturing', 'supply chains' en 'logistics' (https://www.arenasimulation.com/).

Open source en commercieel gebruik

Ook Arena heeft zowel academische versies als betaalde versies. Een overzicht van deze academische versies is weergegeven in Bijlage B, Figuur 5. Echter is geen enkele versie van Arena beschikbaar voor commercieel gebruik, hierdoor is ook duidelijk dat Arena niet open source is.

Arena Academic Offerings

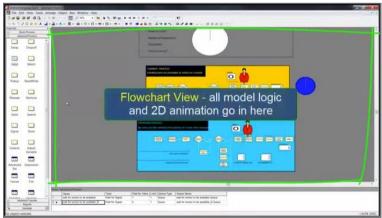
	Student Version	Academic Laboratory	Academic Research
Number of Users	1	30	1
OptQuest for Arena		✓	✓
Arena Professional Edition	✓	✓	✓
Network Capable		✓	✓
Model Size Limitations	✓		
Access to Selected Online Help	✓	✓	✓
Access to Arena Tech Support		✓	√
Access to Teaching Materials		✓	
Commercial Use Restrictions	✓	✓	√
Price	Free	Contact Us	Contact Us

Bijlage B, Figuur 5: Arena academische versies

Noot. Herdrukt van "Arena Compare Products", door Arena, (2018). Geraadpleegd van https://www.arenasimulation.com/academic/compare-products

Functionele requirements

In een demovideo van Arena worden de functionele requirements stilstanden, omstellingen, uitval, buffervoorraden, verschillende producten op verschillende productielijnen en externe data getoond (Bijlage B, Figuur 6).

Bijlage B, Figuur 6: Arena functionele requirements

Noot. Herdrukt van "Arena Entities_Attributes" [Video], door Arena, (2018). Geraadpleegd van http://embed.vidyard.com/share/XZeGJynckuAXAy08SLXFyQ

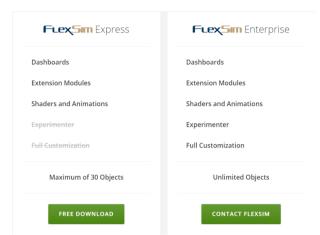
Printdatum: 25-6-2018 Pagina 70 van 83

FlexSim

FlexSim is een simulatie-softwarepakket waarmee 'manufacturing', 'healthcare', 'supply chain', 'discrete event' en nog vele andere industriële toepassingen gesimuleerd kunnen worden (https://www.flexsim.com/factory-simulation/).

Open source en commercieel gebruik

FlexSim heeft de versies 'Express' en 'Enterprise' (Bijlage B, Figuur 7). De Express versie is gratis te gebruiken, maar niet voor commercieel gebruik en dus ook niet open source. FlexSim heeft ook een academische versie, maar ook deze is niet voor commercieel gebruik.

Bijlage B, Figuur 7: FlexSim versies

Noot. Herdrukt van "FlexSim problem solved.", door FlexSim, (2018). Geraadpleegd van https://www.flexsim.com/flexsim/

Functionele requirements

In een video van FlexSim is te zien dat de basis functionaliteiten gesimuleerd kunnen worden in 3D. Er wordt onder andere een 'manufacturing' voorbeeldsimulatie getoond waarin producten worden geproduceerd terwijl de output wordt bijgehouden (Bijlage B, Figuur 8).

Bijlage B, Figuur 8: FlexSim Simulation Software

Noot. Herdrukt van "FlexSim Simulation Software" [Video], door Bill Nordgren ,(10 september 2007). Geraadpleegd van https://youtube.com/watch?v=t620lkFkw28

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 71 van 83

JaamSim

JaamSim is een 'discrete event' simulatie-softwarepakket geschreven in Java en wordt sinds 2016 op GitHub bijgewerkt (https://jaamsim.com/).

Open source en commercieel gebruik

Volgens artikel 2 en 3 van de license agreement van JaamSim (JaamSim Development Team, 2015) mag de software gekopieerd, aangepast en geredistribueerd worden zolang de aanpassingen worden vermeld en een kopie van de license agreement meegeleverd wordt. Ook zijn alle versies die vanaf 2016 op GitHub zijn uitgebracht gratis te downloaden. Dit betekent dat de software zowel open source is, als beschikbaar voor commercieel gebruik.

Functionele requirements

De functionele requirements worden beschreven in hoofdstuk 5.2.2 aangezien JaamSim een belangrijk onderdeel is van dit onderzoek en de realisatie van het eindproduct.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 72 van 83

SIMUL8

SIMUL8 is een simulatie-softwarepakket waarmee 'healthcare', 'manufacturing', 'supply chain & logistics' en andere industriële toepassingen gesimuleerd kunnen worden (https://www.simul8.com/).

Open source en commercieel gebruik

SiMUL8 heeft vijf verschillende versies. Deze versie zijn echter allemaal betaald (Bijlage B, Figuur 9). Dit betekent dat SIMUL8 geen open source is en ook niet beschikbaar voor commercieel gebruik.

Product	\$ US Dollars	£ UK Sterling	€ EU Euros
Main Products	'		'
SIMUL8 Basic 2018	\$1995	£1295	€1995
SIMUL8 Professional 2018	\$4995	£2995	€4995
SIMUL8 Professional Plus 2018	\$7495	£4495	€7495
SIMUL8 Team 2018	\$19995	£12995	€19995
SIMUL8 Educational Site License	\$1995	£1250	€1995
Learning SIMUL8: The Complete Guide	\$225	£160	€225
Learning SIMUL8: The Complete Guide (Academic Edition)	\$115	£85	€115
Upgrades			
SIMUL8 Basic 2016 to SIMUL8 Basic 2018	\$695	£495	€695
SIMUL8 Basic 2016 to SIMUL8 Professional Plus 2018	\$5995	£3995	€5995
SIMUL8 Basic to SIMUL8 Professional 2018	\$3295	£2095	€3295
SIMUL8 Standard to SIMUL8 Professional 2018	Price on request	Price on request	Price on request
SIMUL8 Professional 2016 to SIMUL8 Professional 2018	\$899	£540	€899
Annual Maintenance - SIMUL8 Basic	\$595	£395	€595
Annual Maintenance - SIMUL8 Professional	\$899	£540	€899
SIMUL8 Plug Ins			
OptQuest for SIMUL8	\$495	£329	€495
OptQuest for SIMUL8 Educational Site License	\$743	£530	€743
Stat::Fit for SIMUL8	\$245	£149	€245
Stat::Fit for SIMUL8 Educational Site License	\$357	£255	€357

Bijlage B, Figuur 9: SIMUL8 versies

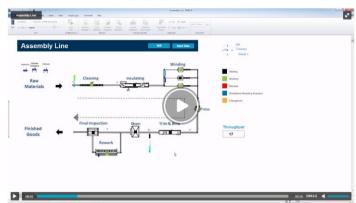
Noot. Herdrukt van "International & Educational Prices", door SIMUL8, (2018). Geraadpleegd van https://www.simul8.com/shop/intprices

Functionele requirements

In een voorbeeldvideo van SIMUL8 zijn de verschillende functionele requirements te zien (SIMUL8, 2018). Ook kan volgens SIMUL8 (2018) externe data ingeladen worden via Microsoft Excel, VB en C++.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 73 van 83

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden

Bijlage B, Figuur 10: SIMUL8 functionele requirements Noot. Herdrukt van "Assembly Line" [Video], door SIMUL8, (2018). Geraadpleegd van https://www.simul8.com/videos/assembly-line

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **74** van **83**

Bijlage C: Genetic algorithm framework requirements onderzoek

Accord

Het Accord .NET Framework is geschreven in C# en kan niet alleen voor GA's worden gebruikt, maar ook voor supervised- en unsupervised learning (http://accord-framework.net/).

Open source en commercieel gebruik

Volgens de license agreement van Accord (Accord, 2017) mag de code aangepast worden en gratis commercieel gebruikt worden. De code is vanaf GitHub te downloaden (Accord, 2018).

Documentatie

De documentatie van Accord (Accord, 2017) is te vinden op de website en is zeer uitgebreid. Alle modules van de software staan in detail beschreven.

Back-up

In de documentatie van Accord staan geen aanwijzingen voor het kunnen opslaan en inladen van de population. Echter is er in de code van Accord (Accord, 2017) een optie om een 'chromosome' op te slaan als tekst. De population bestaat uit leden die chromosomes heten. Als alle chromosomes opgeslagen kunnen worden als tekst kan er eigen code worden geschreven om de volledige population op te slaan in een tekstbestand en deze later in te laden in Accord. Aangezien er eigen code moet worden geschreven om een back-up te kunnen maken krijgt Accord voor dit onderdeel maar een half punt.

NEAT

In de documentatie van Accord is een 'Genetic'-module te zien. Deze module bevat echter geen functionaliteiten voor het NEAT-framework. Ook elders in de documentatie en code zijn hier geen aanwijzingen voor gevonden.

AForge

Het AForge.NET Framework is een open source framework geschreven in C# en kan worden gebruikt voor GA's, het verwerken van afbeeldingen en neural networks (http://www.aforgenet.com/framework/).

Commercieel gebruik

Volgens de license-pagina van AForge (AForge, 2012) is de 'LGPL v3 license' van kracht. Volgens deze license (GNU, 2016) mag de code worden aangepast zolang de license meegeleverd wordt en mag de software gratis commercieel gebruikt worden.

Documentatie

De documentatie van AForge (AForge, 2013) is te vinden op de website en is zeer uitgebreid. Alle modules van de software staan in detail beschreven.

Back-up

In de documentatie staan geen aanwijzingen voor het kunnen opslaan of inladen van de population.

NEAT

In de documentatie van AForge is een 'Genetic'-module te zien. Deze module bevat echter geen functionaliteiten voor het NEAT-framework. Ook elders in de documentatie en code zijn hier geen aanwijzingen voor gevonden.

NUML

Het NUML-framework is een machine learning framework voor GA's, supervised learning en unsupervised learning door Seth Juarez (numl.net/index/html).

Open source en commercieel gebruik

De code van het NUML-framework is beschikbaar op GitHub (Juarez, 2017). Verder gebruikt het NUML-framework de 'MIT License' (numl.net/index/html). Volgens deze license (Open Source Initiative, z.d.) mag de code gratis worden aangepast en commercieel gebruikt worden zolang de license meegeleverd wordt.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 75 van 83

Documentatie en taal

Hoewel de documentatie pagina van de website leeg is, is er wel documentatie op de 'API reference'-pagina van de site (Juarez, 2017). Echter is deze documentatie niet zo uitgebreid als de documentatie van andere frameworks. Hoewel ook deze documentatie alle modules van de code bevat, is de uitleg bij de verschillende methodes, classes en velden minimaal. De documentatie van NUML is hierdoor een halve punt waard. Wel is uit de documentatie op te maken dat het framework is geschreven in C#.

Back-up

In de documentatie staan geen aanwijzingen voor het kunnen opslaan of inladen van de population.

NEAT

In de documentatie van het NUML-framework is een 'Genetic'-module te zien. Deze module bevat echter geen functionaliteiten voor het NEAT-framework. Ook elders in de documentatie en code zijn hier geen aanwijzingen voor gevonden.

Encog

Het Encog Machine Learning Framework is een framework voor neural networks, GA's, NEAT en 'support vector machines' geschreven voor Java en C# door Jeff Heaton (https://www.heatonresearch.com/encog/).

Open source en commercieel gebruik

De code van Encog is beschikbaar op GitHub (Heaton Research, 2017). Verder gebruikt het Encog Machine Learning Framework de 'Apache License 2.0' (Heaton, 2018). Volgens deze license (Apache, 2018) mag de code gratis worden aangepast en commercieel gebruikt worden zolang de license meegeleverd wordt.

Documentatie

De documentatie van Encog (https://www.heatonresearch.com/encog/) bevat documentatie over de installatie, het verder programmeren van het framework en het gebruik van het framework voor zowel Java als C#. De C# documentatie (Heaton, 2011) bevat ook veel informatie over onder ander activation functions, het verzamelen en normaliseren van goede data en de werking van Encog GA's.

Back-up

In de documentatie staan geen aanwijzingen voor het kunnen opslaan of inladen van de population.

NEAT

In de documentatie staat een korte uitleg van het NEAT-framework en een beschrijving hoe NEAT gebruikt kan worden in het Encog Machine Learning Framework.

SharpNEAT

SharpNEAT is een framework speciaal gemaakt voor het NEAT-framework in C# door Colin Green (http://sharpneat.sourceforge.net/).

Open source en commercieel gebruik

De code van SharpNEAT is beschikbaar op GitHub (Green, 2018). Verder gebruikt SharpNEAT, net als het NUML-framework, de 'MIT License' (Green, 2016). Volgens deze license (Open Source Initiative, z.d.) mag de code gratis worden aangepast en commercieel gebruikt worden zolang de license meegeleverd wordt.

Documentatie

Hoewel er op de website en GitHub pagina's van SharpNEAT geen documentatie te vinden is, bevat de code van SharpNEAT zeer gedetailleerd commentaar. Hierdoor is de documentatie van SharpNEAT een halve punt waard.

Back-up

In de 'SharpNeatLib'-module van SharpNEAT zitten functionaliteiten voor het opslaan en inladen van de NEAT-population van- en naar een XML-bestand (Green, 2016). Hierdoor kan de population ingeladen worden mochten er problemen optreden of de simulaties gepauzeerd worden.

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **76** van **83**

Bijlage D: VisualFlow buffer-data

Perserij buffer-data

PersProductieID	valuedVolume	Gewicht	ProductID	Rollen	Totaal	Totaal (x1000)
28083	500	2,335421	13370	214094,161181217	449597,7385	449,597738480557
28521	550	2,335421	13370	235503,577299339		
28917	300	2,449882	13684	122454,877418586	122454,8774	122,454877418586
29099	500	2,827970	13354	176805,270211494	176805,2702	176,805270211494
29111	500	2,743780	13372	182230,353745563	182230,3537	182,230353745563

Trommels buffer-data

TrommelProductieID	Gewicht	ProductID	Rollen	Totaal	Totaal (x1000)
290	2,827 ▼		176805,27021149	176805,2702114940	176,8052702114940
27867				3425506,5788994800	
28083			214094,1611812170		3423,3003788334800
28321			214094,1611812170		
28387	-		214094,1611812170		
28419			214094,1611812170		
28441			214094,1611812170		
28501			214094,1611812170		
28521			214094,1611812170		
	2,335421		214094,1611812170		
28563			214094,1611812170		
28579			214094,1611812170		
28645			214094,1611812170		
	2,335421		214094,1611812170		
28915			214094,1611812170		
28961			214094,1611812170		
	2,335421		214094,1611812170		
29041			182230,3537455630		364,4607074911250
29073			182230,3537455630		304,4007074311230
28657		13372			680,2043828660230
28658		13373		080204,3828000230	080,2043828000230
28823		13373	61836,7620787293		
28824		13373			
28883	-	13373			
28884		13373	·		
28937	-	13373			
28949	-	13373	61836,7620787293		
28950		13373			
28969	-	13373	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		
28970		13373	61836,7620787293		
28863	4,38	13373			684,9315068493150
28864		13388			557,5515000755150
28907	4,38		114155,2511415530		
28908	4,38		114155,2511415530		
28995	4,38		114155,2511415530		
28996	4,38		114155,2511415530		
20990	4,30	13300	114133,2311413330		

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **77** van **83**

28873 4,444089 13457 112508,9979071080 28471 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28472 6,896086 13459 72504,8962556441 28581 6,896086 13459 72504,8962556441 28582 6,896086 13459 72504,8962556441	8117048346100
28942 3,93 13392 127226,4631043260 28999 3,93 13392 127226,4631043260 29000 3,93 13392 127226,4631043260 29040 3,93 13392 127226,4631043260 29067 3,93 13392 127226,4631043260 28725 4,444089 13457 112508,9979071080 225017,9958142150 225, 28873 4,444089 13457 112508,9979071080 225017,9958142150 225, 28471 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28472 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28581 6,896086 13459 72504,8962556441	
28999 3,93 13392 127226,4631043260 29000 3,93 13392 127226,4631043260 29039 3,93 13392 127226,4631043260 29040 3,93 13392 127226,4631043260 28725 4,444089 13457 112508,9979071080 225017,9958142150 225, 28873 4,444089 13457 112508,9979071080 225017,9958142150 225, 28471 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28472 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28581 6,896086 13459 72504,8962556441 72504,89625	
29000 3,93 13392 127226,4631043260 29039 3,93 13392 127226,4631043260 29040 3,93 13392 127226,4631043260 29067 3,93 13392 127226,4631043260 28725 4,444089 13457 112508,9979071080 28471 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 28472 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28472 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28472 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28581 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28612 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28612 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28612 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2962556441 507534,2962556441 507534,2962556441 507534,2962556441 507534,2962556441 507534,2	
29039 3,93 13392 127226,4631043260 29040 3,93 13392 127226,4631043260 29067 3,93 13392 127226,4631043260 28725 4,444089 13457 112508,9979071080 28873 4,444089 13457 112508,9979071080 28471 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28472 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28581 6,896086 13459 72504,8962556441 72504,8	
29040 3,93 13392 127226,4631043260 29067 3,93 13392 127226,4631043260 28725 4,444089 13457 112508,9979071080 225017,9958142150 225, 28873 4,444089 13457 112508,9979071080 507534,2737895090 507, 28472 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28581 6,896086 13459 72504,8962556441	
29067 3,93 13392 127226,4631043260 28725 4,444089 13457 112508,9979071080 225017,9958142150 225, 28873 4,444089 13457 112508,9979071080 28471 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28472 6,896086 13459 72504,8962556441 28581 6,896086 13459 72504,8962556441 28582 6,896086 13459 72504,8962556441 28611 6,896086 13459 72504,8962556441 28612 6,896086 13459 72504,8962556441 28612 6,896086 13459 72504,8962556441 28615 20,12329 13464 24846,8317059487 49693,6634118974 49, 28106 20,12329 13464 24846,8317059487 20223 24,84572 13541 20124,1904038201 20307 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 22069 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201	
28725 4,444089 13457 112508,9979071080 225017,9958142150 225, 28873 4,444089 13457 112508,9979071080 28471 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28472 6,896086 13459 72504,8962556441 72504,896256441 72504,8962556441 72504,	
28873 4,444089 13457 112508,9979071080 28471 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28472 6,896086 13459 72504,8962556441 28581 6,896086 13459 72504,8962556441 28582 6,896086 13459 72504,8962556441 28611 6,896086 13459 72504,8962556441 28612 6,896086 13459 72504,8962556441 28613 6,896086 13459 72504,8962556441 28614 28659 6,896086 13459 72504,8962556441 28105 20,12329 13464 24846,8317059487 49693,6634118974 49, 28106 20,12329 13464 24846,8317059487 20223 24,84572 13541 20124,1904038201 321987,0464611210 321, 20224 24,84572 13541 20124,1904038201 20307 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 22069 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201	
28471 6,896086 13459 72504,8962556441 507534,2737895090 507, 28472 6,896086 13459 72504,8962556441 28581 6,896086 13459 72504,8962556441 28582 6,896086 13459 72504,8962556441 28611 6,896086 13459 72504,8962556441 28612 6,896086 13459 72504,8962556441 28659 6,896086 13459 72504,8962556441 28105 20,12329 13464 24846,8317059487 49693,6634118974 49, 28106 20,12329 13464 24846,8317059487 20223 24,84572 13541 20124,1904038201 321987,0464611210 321, 20224 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 22069 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22770 24,84572 13541 20124,1904038201 228763 24,84572 13541 20124,1904038201	0179958142150
28472 6,896086 13459 72504,8962556441 28581 6,896086 13459 72504,8962556441 28582 6,896086 13459 72504,8962556441 28611 6,896086 13459 72504,8962556441 28659 6,896086 13459 72504,8962556441 28105 20,12329 13464 24846,8317059487 49693,6634118974 49, 28106 20,12329 13464 24846,8317059487 49693,6634118974 49, 28106 20,12329 13464 24846,8317059487 321987,0464611210 321, 20223 24,84572 13541 20124,1904038201 321987,0464611210 321, 20307 24,84572 13541 20124,1904038201	
28581 6,896086 13459 72504,8962556441 28582 6,896086 13459 72504,8962556441 28611 6,896086 13459 72504,8962556441 28612 6,896086 13459 72504,8962556441 28659 6,896086 13459 72504,8962556441 28105 20,12329 13464 24846,8317059487 49693,6634118974 49, 28106 20,12329 13464 24846,8317059487 20223 24,84572 13541 20124,1904038201 321987,0464611210 321, 20224 24,84572 13541 20124,1904038201 20307 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 28763 24,84572 13541 20124,1904038201 28764 24,84572 13541 20124,1904038201	5342737895090
28582 6,896086 13459 72504,8962556441 28611 6,896086 13459 72504,8962556441 28612 6,896086 13459 72504,8962556441 28659 6,896086 13459 72504,8962556441 28105 20,12329 13464 24846,8317059487 49693,6634118974 49, 28106 20,12329 13464 24846,8317059487 20223 24,84572 13541 20124,1904038201 321987,0464611210 321, 20224 24,84572 13541 20124,1904038201 20307 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 22069 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 28763 24,84572 13541 20124,1904038201 28764 24,84572 13541 20124,1904038201	
28611 6,896086 13459 72504,8962556441 28612 6,896086 13459 72504,8962556441 28659 6,896086 13459 72504,8962556441 28105 20,12329 13464 24846,8317059487 49693,6634118974 49, 28106 20,12329 13464 24846,8317059487 20223 24,84572 13541 20124,1904038201 321987,0464611210 321, 20224 24,84572 13541 20124,1904038201 20307 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 22069 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 28763 24,84572 13541 20124,1904038201 28764 24,84572 13541 20124,1904038201	
28612 6,896086 13459 72504,8962556441 28659 6,896086 13459 72504,8962556441 28105 20,12329 13464 24846,8317059487 49693,6634118974 49, 28106 20,12329 13464 24846,8317059487 321987,0464611210 321, 20223 24,84572 13541 20124,1904038201 321987,0464611210 321, 20224 24,84572 13541 20124,1904038201 20307 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 22069 24,84572 13541 20124,1904038201 28763 24,84572 13541 20124,1904038201 28763 24,84572 13541 20124,1904038201 28764 24,84572 13541 20124,1904038201 20124,1904038201 20124,1904038201	
28659 6,896086 13459 72504,8962556441 28105 20,12329 13464 24846,8317059487 49693,6634118974 49, 28106 20,12329 13464 24846,8317059487 321987,0464611210 321, 20223 24,84572 13541 20124,1904038201 321987,0464611210 321, 20224 24,84572 13541 20124,1904038201 20307 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 28763 24,84572 13541 20124,1904038201 28764 24,84572 13541 20124,1904038201	
28105 20,12329 13464 24846,8317059487 49693,6634118974 49, 28106 20,12329 13464 24846,8317059487 20223 24,84572 13541 20124,1904038201 321987,0464611210 321, 20224 24,84572 13541 20124,1904038201 20307 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 22069 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 28763 24,84572 13541 20124,1904038201 28764 24,84572 13541 20124,1904038201	
28106 20,12329 13464 24846,8317059487 20223 24,84572 13541 20124,1904038201 321987,0464611210 321, 20224 24,84572 13541 20124,1904038201 20307 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 22069 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 28763 24,84572 13541 20124,1904038201 28764 24,84572 13541 20124,1904038201	
20223 24,84572 13541 20124,1904038201 321987,0464611210 321, 20224 24,84572 13541 20124,1904038201 20307 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 22069 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 28763 24,84572 13541 20124,1904038201 28764 24,84572 13541 20124,1904038201	6936634118974
20224 24,84572 13541 20124,1904038201 20307 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 22069 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 28763 24,84572 13541 20124,1904038201 28764 24,84572 13541 20124,1904038201	
20307 24,84572 13541 20124,1904038201 20308 24,84572 13541 20124,1904038201 22069 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 28763 24,84572 13541 20124,1904038201 28764 24,84572 13541 20124,1904038201	9870464611210
20308 24,84572 13541 20124,1904038201 22069 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 28763 24,84572 13541 20124,1904038201 28764 24,84572 13541 20124,1904038201	
22069 24,84572 13541 20124,1904038201 22070 24,84572 13541 20124,1904038201 28763 24,84572 13541 20124,1904038201 28764 24,84572 13541 20124,1904038201	
22070 24,84572 13541 20124,1904038201 28763 24,84572 13541 20124,1904038201 28764 24,84572 13541 20124,1904038201	
28763 24,84572 13541 20124,1904038201 28764 24,84572 13541 20124,1904038201	
28764 24,84572 13541 20124,1904038201	
28772 24 84572 12541 20124 1004029201	
20173 24,04372 13341 20124,1304030201	
28774 24,84572 13541 20124,1904038201	
28775 24,84572 13541 20124,1904038201	
28776 24,84572 13541 20124,1904038201	
28787 24,84572 13541 20124,1904038201	
28788 24,84572 13541 20124,1904038201	
28875 24,84572 13541 20124,1904038201	
28876 24,84572 13541 20124,1904038201	
	6608944378290
28792 4,689985 13564 106610,1490729710	
29027 4,689985 13564 106610,1490729710	
29028 4,689985 13564 106610,1490729710	
29069 4,689985 13564 106610,1490729710	
29070 4,689985 13564 106610,1490729710	

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **78** van **83**

28265	23,94994	13600	20876,8790234965	459291,3385169230	459,2913385169230
28266	23,94994	13600	20876,8790234965		
28925	23,94994	13600	20876,8790234965		
28926	23,94994	13600	20876,8790234965		
28957	23,94994	13600	20876,8790234965		
28958	23,94994	13600	20876,8790234965		
28965	23,94994	13600	20876,8790234965		
28966	23,94994	13600	20876,8790234965		
28981	23,94994	13600	20876,8790234965		
28991	23,94994	13600	20876,8790234965		
28993	23,94994	13600	20876,8790234965		
28994	23,94994	13600	20876,8790234965		
29001	23,94994	13600	20876,8790234965		
29021	23,94994	13600	20876,8790234965		
29023	23,94994	13600	20876,8790234965		
29024	23,94994	13600	20876,8790234965		
29029	23,94994	13600	20876,8790234965		
29030	23,94994	13600	20876,8790234965		
29047	23,94994	13600	20876,8790234965		
29048	23,94994	13600	20876,8790234965		
29053	23,94994	13600	20876,8790234965		
29054	23,94994	13600	20876,8790234965		
27979	3,246635	13639	154005,6088842760	308011,2177685510	308,0112177685510
27980	3,246635	13639	154005,6088842760	333311,117,73331	000,011111100010
29063	2,986364	13678	167427,6812873450	334855,3625746890	334,8553625746890
29089	2,986364	13678	167427,6812873450	00.000,00207.0000	00.,00000207.10000
28607	2,832745	13679	176507,2394444260	176507,2394444260	176,5072394444260
28987	4,997692	13682	100046,1813172960	100046,1813172960	100,0461813172960
28783	2,449882	13684	204091,4623643100	612274,3870929290	612,2743870929290
28853	2,449882	13684	204091,4623643100	01117 1,007 00 101	011,17 .007 00 1010
28854	2,449882	13684	204091,4623643100		
28609	13,7578	13704	36343,0199595866	72686,0399191731	72,6860399191731
28610	13,7578	13704	36343,0199595866	72000,0333131731	72,0000333131731
29081	19,6895	13711	25394,2456639326	50788,4913278651	50,7884913278651
29082	19,6895	13711	25394,2456639326	30, 30, 73132, 0031	30,,307313270031
27259	3,388	20346		1033057,8512396700	1033,0578512396700
27825	3,388	20346	147579,6930342390	1000007,0012000700	1033,0370312330700
27823	3,388	20346			
27917	3,388	20346			
27917	3,388	20346			
27973	3,388	20346			
28007	3,388	20346			
26673	0,86	20346		3488372,0930232600	3//88 3720020222600
		20404		J-1003/2,0330232000	J+00,J120JJU2520U
28447	0,86	20404	581395,3488372090		
28797	0,86				
28877	0,86		581395,3488372090		
28967	0,86		581395,3488372090		
29043	0,86	20404	581395,3488372090		

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **79** van **83**

Vertrouwelijk: Machine Learning voor het verlagen van buffervoorraden

27381	52,96692	25774	9439,8541580292	113278,2498963500	113,2782498963500
27382	52,96692	25774	9439,8541580292		
27385	52,96692	25774	9439,8541580292		
27386	52,96692	25774	9439,8541580292		
27393	52,96692	25774	9439,8541580292		
27394	52,96692	25774	9439,8541580292		
27399	52,96692	25774	9439,8541580292		
27400	52,96692	25774	9439,8541580292		
27401	52,96692	25774	9439,8541580292		
27402	52,96692	25774	9439,8541580292		
27407	52,96692	25774	9439,8541580292		
27408	52,96692	25774	9439,8541580292		

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **80** van **83**

Harderij buffer-data

OvenProductieID	Gewicht	ProductID	Rollen	Totaal	Totaal (x1000)
29033	2,827970	13354	176805,2702114940	353610,5404229890	353,61054042
29055	2,827970	13354	176805,2702114940		
27953	2,335421	13370	214094,1611812170	642282,4835436520	642,28248354
28083	2,335421	13370	214094,1611812170		
28167	2,335421	13370	214094,1611812170		
28658	8,085805	13373	61836,7620787293	556530,8587085640	556,53085871
28699	8,085805	13373	61836,7620787293		
28700	8,085805	13373	61836,7620787293		
28801	8,085805	13373	61836,7620787293		
28802	8,085805	13373	61836,7620787293		
28845	8,085805	13373	61836,7620787293		
28846	8,085805	13373	61836,7620787293		
28905	8,085805	13373	61836,7620787293		
28906	8,085805	13373	61836,7620787293		
28863	4,380000	13388	114155,2511415530	342465,7534246580	342,46575342
28963	4,380000	13388	114155,2511415530		
28964	4,380000	13388	114155,2511415530		
28941	3,930000	13392	127226,4631043260	381679,3893129770	381,67938933
28971	3,930000	13392	127226,4631043260		
28972	3,930000	13392	127226,4631043260		
28587	2,420868		206537,4898590090	413074,9797180180	413,07497972
28588			206537,4898590090		
28323	4,589249	13438	108950,2879447160	217900,5758894320	217,90057589
28379			108950,2879447160		,
28769			112508,9979071080		225,01799583
28803			112508,9979071080	,	
27757			72504,8962556441	652544,0663007970	652,54406630
27758	· ·		72504,8962556441	,	,
27937			72504,8962556441		
27938			72504,8962556441		
28471	6,896086		72504,8962556441		
28559			72504,8962556441		
28560					
28581	6,896086		72504,8962556441		
28612	6,896086		72504,8962556441		
28829			104462,7532830030	104462,7532830030	104,46275328
22069			20124,1904038201	181117,7136343800	
28821	24,845720		20124,1904038201	10111//1000 10000	101/11/11/10
28822	-		20124,1904038201		
28835			20124,1904038201		
28836			20124,1904038201		
28857			20124,1904038201		
28858	-		20124,1904038201		
28867			20124,1904038201		
28868			20124,1904038201		

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **81** van **83**

746,27104351	746271,0435108000	106610,1490729710	13564	4,689985	28813
		106610,1490729710	13564	4,689985	28814
		106610,1490729710	13564	4,689985	28837
		106610,1490729710	13564	4,689985	28838
		106610,1490729710	13564	4,689985	28871
		106610,1490729710	13564	4,689985	28872
		106610,1490729710	13564	4,689985	28920
313,15318535	313153,1853524480	20876,8790234965	13600	23,949940	28266
		20876,8790234965	13600	23,949940	28293
		20876,8790234965	13600	23,949940	28294
		20876,8790234965	13600	23,949940	28303
		20876,8790234965	13600	23,949940	28304
		20876,8790234965	13600	23,949940	28339
		20876,8790234965	13600	23,949940	28340
		20876,8790234965	13600	23,949940	28417
		20876,8790234965	13600	23,949940	28418
		20876,8790234965	13600	23,949940	28437
		20876,8790234965	13600	23,949940	28438
		20876,8790234965	13600	23,949940	28463
		20876,8790234965	13600	23,949940	28464
		20876,8790234965	13600	23,949940	28913
		20876,8790234965	13600	23,949940	28914
154,00560888	154005,6088842760	154005,6088842760	13639	3,246635	27980
1004,56608772	1004566,0877240700	167427,6812873450	13678	2,986364	28929
		167427,6812873450	13678	2,986364	28933
		167427,6812873450	13678	2,986364	28977
		167427,6812873450	13678	2,986364	28997
		167427,6812873450	13678	2,986364	29025
		167427,6812873450	13678	2,986364	29045
200,09236263	200092,3626345920	100046,1813172960	13682	4,997692	29019
		100046,1813172960	13682	4,997692	29020
816,36584946	816365,8494572390	204091,4623643100	13684	2,449882	28851
		204091,4623643100	13684	2,449882	28853
		204091,4623643100	13684	2,449882	28951
		204091,4623643100	13684	2,449882	28952
145,37207984	145372,0798383460	36343,0199595866	13704	13,757800	28669
		36343,0199595866	13704	13,757800	28670
		36343,0199595866	13704	13,757800	28741
		36343,0199595866	13704	13,757800	28742
581,39534884	581395,3488372090	581395,3488372090	20404	0,860000	28743
509,16496945	509164,9694501020	101832,9938900200	20617	4,910000	28613
		101832,9938900200	20617	4,910000	28614
		101832,9938900200	20617	4,910000	28649
		101832,9938900200	20617	4,910000	28650
		101832,9938900200	20617	4,910000	28757
76,47089862	76470,8986171767	38235,4493085884	25810	13,076870	28727

Printdatum: 25-6-2018 Pagina **82** van **83**

Totale buffer-data

PersProductie Totaal	PersProductie Totaal (x1000)
931088,2398562	931,0882398562
TrommelProductie Totaal	TrommelProductie Totaal (x1000)
14842782,4771877	14842,7824771877
OvenProductie Totaal	OvenProductie Totaal (x1000)
8617544,54435894	8617,54454435894
Totaal Generaal	Totaal Generaal (x1000)
24391415,2614029	24391,4152614029

Printdatum: 25-6-2018 Pagina 83 van 83